

V. ÉVFOLYAM.

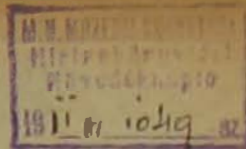
1911. 1. szám. — 13

Budapest, január 1.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

MHC 2.942

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona
Félévre — — — 6 korona
Negyedévre — — 3 korona

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

1911.

A területi erő által kimért pályáján észrevétlenül továbbrohant öreg Föld újból befejezte napközi útját. Egy év ismét elszűnt felettünk.

Egy év az idők végtelenségében csak pillanatszámba jöhet, ám az ember életében számottevő idő. Különösen az, az alkotásra képes férfikorban.

A csendőrségi testület is férfikorát éli már s egyetlen év se mulhat el felette maradandó becsű alkotás nélkül. S mondhatjuk, hogy ez alapon az elmúlt év is számottevő volt testületünk erkölcsi és anyagi fejlődésének előhaladásában.

Nyugdíjpótló intézetünk ugyanis már nemsokára a megvalósulás stádiumába lép s megkezdheti áldásos működését, a melyhez mindannyiunk vérmes reménye fűződik. Nehez, hosszantartó munka egy ilyen intézmény kifogástalan létesítése. Testületünk közel 11.000 fős létszámának 40 évre kiható növedék és fogyatékát és az ezzel járó bevétel és kiadások összességének pontos megállapítását öleli fel az a számadat, melynek csak tudományos és anyagi felelősséggel járó pontos átvizsgálása és felülbizálása közel egy év óta három szakembert foglalkoztat.

Ugyancsak a megvalósulás stádiumában van a csendőrségi továbbképző iskola ügye is. Fenállása óta kifejtett működésével minden oldalról elismerést aratott s addig is csak pénzügyi okok és az elhelyezésnél felmerült kérdések megoldása akadályozták, hogy eme, a testületünk tekintélyének emelésére hivatott nagybecsű intézmény végleges rendszeresítése befejeztessék.

Senmivel sem maradt ezek mögött a múlt év egyik legnagyszerűbb és legmagasabb alkotására: a csendőrségi internátus felállítására vonatkozó intézkedés sem.

Testületünk tagjai megmutattak itt is, hogy a hasznos és nemes eszmék megvalósítása iránt kiváló érzékkel viselkednek, mert egyetlen felhívásra, pár hónap alatt, több mint 15.000 koronát adtak össze a humanitás ezél megvalósítására.

Igaz, hogy a tervezett nemes ezél elérésére még ez az összeg nagyon kevés, de az alap már meg van és

bizunk benne, hogy eme díszre méltó támogatás, testületünk tagjainak közismert aldozat-készsége folytán, ha lassanként is, de tovább halad és elősegíti a szép és nemes eszme megvalósulását.

Méltó befejezése volt az elmúlt év maradandó becsű eredményeinek felsőbbségünk ama kiváló intézkedése, hogy mindazon valóságos őrsvezetők, a kik önálló őrsparancsnokok, a végleges megbízással egyidejűleg, valamint az ugyanilyen rangú bárhol alkalmazott altisztek, ha az előléptetési feltételeknek megfelelnek, ez. őrmesterré léptessenek elő.

A csendőrségi altisztikar régi óhajta teljesült ez intézkedéssel és remélhetjük, hogy az őrsparancsnoki állás után törekvő altiszteket kellemesen érintette eme általános rangmegállapítás, nemesak a legénység szolgálati kedvének fokozására, hanem a fegyelem kifogástalan kezelésének előmozdítására is előnyös kihatással lesz.

Felsőbbségünk atyai gondoskodásának kiváló jelei ezek mind és mérföldjelző az erkölcsi és anyagi téren való ama fokozatos haladásnak, a mely a csendőrségi testület fejlődését létesítése óta oly feltűnően jellemzi és mint közbiztonsági testületet a mai modern viszonyok között is eredményes tevékenységre képeső teszi.

Mély hálával és rendíthetetlen bizalommal kell tehát viselkednünk mindenkor úgy előjáróink, mint a róluuk való gondoskodásra hivatott más felsőbbsegeink iránt, mert a mint eddig létre hozták mindazt, a mi a testület alapjait megszilárdította, tagjainak szolgálati buzgalmát és a testülethez való ragaszkodását fokozta, anyagi jólétét biztosította: bizonyos, hogy az irántunk való jóakaratu gondoskodásban ezután is — még pedig minden külső befolyástól menten — csak a testület tagjainak erkölcsi és anyagi előnyét biztosító üdvös intézkedéseket bocsátanak ki.

Abban a biztató reményben, hogy nagsira törő reményeink teljesüléséhez az 1911-ik év is az eddigiekhez hasonló sikerekkel fog hozzájárulni: kívánunk olvasóinknak — boldog újévet.

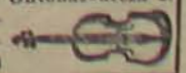
Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerszámot szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszlák és a szabadalmasszó! Rákóczi tőrosztó feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító.

A m. kir. közös hadsereg, a m. kir. Honvédség, a m. kir. csendőrség szerszámot szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszlák és a szabadalmasszó! Rákóczi tőrosztó feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült basszus vonós és fuvó hangszereit és alkalmasszókat. Harmonikák erős elemmentiféltalan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyek minden hangszerről külön köldetnek. Magyarországi legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

A csendőraltisztok telepítéséről.

Irta: turdai Sándor László őrnagy.

E lap hasábjain a csendőrség szolgálatát sok irányban érdeklő dolgokról volt már szó. Úgy hiszem tehát, nem térek el az iránytól akkor sem, ha ezuttal a csendőraltisztok telepítését célzó eszmék rövid megvilágításával fogok foglalkozni, mert a csendőrség szolgálatát ez sem megvetendő módon fogja érdekelni és befolyásolni.

A telepítés a hadvezérek és államok kezében már az ókorban is igen alkalmas módot képezett a harcban kifaradt, vagy egyébként megállapodni vagyó katonák, vagy érdemet szerzett más alkalmazottak megjutalmazására, vagy ellátására. A hadvezérek az elfoglalt területet az ilyen alvezérek és katonák között felosztották s ezek felbaggva a fűrasztó hadviseléssel, a nyert területre családjukat is elvitték, hol jobbára állattenyésztéshez és földműveléshez fogva, új otthonot alapítottak maguknak, vagyis letelepedtek. Így tettek már a görögök és rómaiak is.

Hazánk történelmének lapjain sem ritka a telepítés. Már a honfoglalás után, mikor őseink a földet birtokukba vették, közvetlen a telepítés következett. A területet felosztották maguk között s a szántás-, vetés- és állattenyésztéshez fogtak.

E munkálkodásuk azonban sajnos nem volt egész zavartalan, mert különösen az ország keleti részéről jövő néparámlat fegyveres támadásai által számos emberöltőn át sokat szenvedtek. A tatárok, törökök által feldúlt és elnéptelensített területeket ismét be kellett népesíteni s így a régiek helyén újabb telepítések, újabb birtokosok és újabb községek keltek.

A telepítésre jelentkező lakosság közül az arra érdemeseknek földterületet adtak, melyről azok az ordót kiirtották, a vizet lecsapolták, a földet művelés alá vették s a terményekből tartották el magukat és állataikat, abból fizettek adót és egyéb közös kiadásokat.

Hosszu volna itt elmesélni és nem is tartozik szorosan a tárgyhoz, hogy miként fejlődött ki ebből a mai birtokrendszer, a mely már az ily könnyűszerrel való földosztogatást lehetetlenné tette, de ugyanezzel egyidejűleg fejlődött ki egy másik telepítési rendszer is, mely szerint az állam kisebb-nagyobb birtokterületeket vásárolt, azokat a szükséges nagyságu — 10—20—30, vagy több holdnyi — területekre felosztja s az alkalmas, megfizethető állampolgároknak bizonyos, előre meghatározott feltételek mellett 35—50 évre felosztott és így apró részletekben fizetendő árnagyleírítés mellett megművelésre átadja.

Ilyen telepes lehet minden jóra való szorgalmas munkás ember, mert az a főczél, hogy az ország földművelő lakossága közül azok is tulajdon birtokhoz jussanak, kiknek a megvásárlandó földterület ára nem áll egyszerre kasszájukban rendelkezésükre, de annyi vagyonuk mégis

van, hogy a nekik megfelelő földterület megmunkálásához megkívántató háziállatokat és gazdasági eszközöket legalább részben beszerezhetik s legalább az első termés learatásáig valahogyan eltudnak lenni.

Miért ne pályázhatnának ily állami kedvezmény elnyeréséért a mi hosszabb szolgálat által érdemeket szerzett derék altisztjeink, vagy a szolgálatban valamely okból megsérült és a további szolgálatra nem alkalmas, de keresetképes legénységünk is?

Szándékosan említettem az altisztjeit, mert a derék csendőrből 6—10 év alatt derék altiszt lesz s akkor csak némi kitartásra és türelemre van még szüksége, hogy a majd felállítandó feltételeknek megfelelő szolgálati idő és — remélhetőleg nem túlzott — pénzösszeg, melylyel új otthonát megállapítani készül, rendelkezésére álljon.

Azt hiszem, hogy a 15—25 évet szolgáló altiszt, vagy jürás (törzs) őrmester, ki a földművelés, a szabad természet iránt úgy is vonzalommal viseltetik, örömmel nyujtaná kezét olyan — maga kiérdemelt — kedvezmény után, melynek segélyével hosszas szolgálati ideje után, magának és családjának, tehát gyermekeinek is állandó otthonot alapíthatna s a helyett, hogy valamely fizetéses állás után tétlenül vágyakoznék, vagy — gyakran eredménytelenül — pályáztatna, nyugdíjának élvezete mellett a földművelés, állattenyésztés, kertészet, gyümölcstermelés, vagy hasonló munkával önálló és biztos megélhetést szerezve magának és övéinek.

A munka sohasem volt szegény, a munka csak nemesíti s az eredmény a szorgalmat és önbizalmat neveli. Igaz, hogy a ki valamely állást még elfoglaltat, szintén munkát végez, ha feladatát betölti, de ma sokkal több az állást kereső, mint az állás s a földművelés előnyei: a szabadban való egészséges foglalkozás, az önálló, független munkakör, az eredmény feletti öröm stb. jóval fölülmulják az irodai, gyakran csekély fizetéssel járó állások előnyeit.

Hogy minő fontos szolgálati előnyei volnának még altisztjeink telepítésének, azt egyelőre nem fejtegetem, mert vissza kell térni eredeti célomhoz.

A telepítés eszméje a magyar kir. csendőrségnél már 8—10 éve képezi fontolgatás tárgyát. Idő kellett, míg a tervezgetés egyes számai annyira erősödnek, hogy összevéve valamely nyilvános tárgyalás alapját képezhessék, mert ez utóbbiból kell alakot ölteni ama munkásságnak, mely az eszme megvalósítására hivatva lesz.

E szájak azonban — sajnos — ma még nem valami erősek. Tisztikarunk és legénységünk érdeklődése s utóbbiaknak a kérdés iránt tanúsított óhaja, lajklundósága, képessége, szolgálati ideje, uós, vagy nőthen volta, anyagi helyzete, mind oly fontos tényezők, melyek a most már felvetett eszme szálait megerősíthetik, gyengíthetik, de azoknak irányt is szabhatnak.

Tisztába kell jönnünk első sorban, hogy azok, a kiket a

A legjobb órák,

legszelídülők és legerősebbek, egyszerűen a legjobbak, hisz, egy kasszában, mint részletekhez 10 évi jótállás mellett kaphatók.

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett,
Arjegyzék ingyen!

legjobban érdekel, nyugdíjaztatásuk esetére telepítettésük által jutnának-e a megélhetésükhöz megkívántató feltételekhez s ha igen, úgy melyek azok? Átlag mily igénye van egy még keresetképes, de már tényleges szolgálatra nem alkalmas altisztnak, ha nő, több gyermeke van, vagy ha nőtelen; s az igények kielégítéséhez mily munkaképv. munkaerő, mily anyagi javakkal rendelkezhetnek és végül, ha ez utóbbi önbizalmán kívül hiányzanék, mily módon lehetne azt elfogadható módon biztosítani? stb.

Szóval maguknak kell a telepítés előnyeit és megvalósítását befolyásoló kedvező, vagy kedvezőtlen körülményeket megállapítani, mert csak így lehet egy remélhető tárgyalás és megvalósítás alapját elkészíteni.

Hogy pedig a telepítés kedvezményének az altisztekre való kiterjesztésével foglalkozni már is itt az idő, azt elég elfogadhatón bizonyítja az a körülmény is, hogy elég volt az eszmet csak lehető legszűkebb körben megpendíteni, hogy az a magyar kir. honvédség részéről is folkaroltassék. A „Hadsereg” folyóirat basábjain már is két érdekes cikk jelent meg (lásd folyó évi 10., 18., 19. számokat), melyek a honvédtisztek telepítésének czél-szerűségét és az eszme üdvös voltát fejtegetik.

Ezek egyikéből (közli dr. Steuer György bouvédelmi miniszteri segédtitkár ur) kitűnik, hogy az eszme már két év óta a honvédségnél is fontolgatás tárgyát képezi és elég életrelvő, továbbá, hogy Németországban, Romániában hasonló állami intézkedések már több ideje állanak fenn. A másik közlemény a honvédtisztek érzelmevilágába vezet, melynek megnyilatkozását Tamás Sándor honvédszázados ur a következő szavakkal eseteli: „Az „A Hadsereg” eme hírére kimondhatlan jóleső érzés fogta el eme telepítésnek jelenleg még roménybéli várományosait. A legelső örmester, a kivel a birt közöltöm, könnyekig meghatva kiáltott fel: Vajjon lehetséges-e, hogy valóra váljék e nemes gondolat!” stb.

Ugyancsak a folyóirat szerkesztősege végül megjegyzéseiben egyenes felhívást intéz az eszme minél tágabb körben való felkarolására s különösen a tisztikarhoz fordul, hogy szakközleményeikkel a közvélemény tájékoztatásában s a közjó érdekében közreműködjenek.

Szolgáljanak mindezek indokául annak, hogy az eszmet már most közreadva úgy a tiszturakat, mint az altiszteket lapunk basábjain való véleményadásra szintén felkéröm, mert fontos czélt csak úgy lehet roményunk elérni, ha az alappjál szolgáló eszméket a gyakorlati előnyök és hátrányok szakszerű megvilágítása mellett egyesült erővel tömörítjük egy egészé.

Az apache-ok.

A napilapokban gyakran szollóztatott véres tetteik révén elég érdemet szereztek arra, hogy ismertetésükkel érdeklőséget biztosítsunk az önkörműknek.

Az elnevezés keletkezésének történetéből röviden csak annyit, hogy az „apache” (olv. apacs) egy kihaltófélben lévő északamerikai indián néptörzs neve, a mely törzs rothadtan batorságáról és vérengzéséről volt hírhedt. A párisi apache természetesen más. Rövid meghatározásban a szokásos hűntettesek és orgazdák öszessége. Mint a többi gonosztevők ezek is két csoportra oszlanak: a kis és nagy apache-okra. Határvonalat a két csoport között bajos meghatározni, mert szoros kapcsolatban vannak egymással. ennek daczára azonban a gyakorlati kivitelnél szembeötlő a csoportok közti különbség. A kis apache-ok közé sorolhatók a közönséges betörők, zsebmetszők és kirakoltványok; a magneabb osztályhoz tartoznak az úgynevezett *nehéz fiúk*: a nemzetközi szélbárosok, a rafinált betörők, kasszafurók, kamiskártyások, pénzhamisítók, rablógyilkosok stb.

Az apache elnevezést nem maguk választották maguknak, hanem a „Matin” újság egy journalistájának ötlete, a ki 1901-ben — a mikor a gonosztevők Párisban tömörülni s nagyobb arányokban „dolgozni” kezdtek, egy oszikkében a gonosztevőket „Apache”-oknak nevezte. Ezt az elnevezést nemcsak a közönség vette azután át, hanem maguk az érdekeltek is így neveztek magukat s manapság ez a kifejezés szinte nemzetközi fogalmává vált a tipikus gonosztevőnek.

A külföldön az apache-okról sok tévhit uralg. Így azt hiszik róluk, hogy az egy gyűlevész gonosztevőkből tömörült szervezet; a mi határozottan téves. Bizonyos összefüggés fennáll ugyan közöttük, de ez inkább morális (ha ugyan szabad itt e kifejezést használnom) mint tényleges.

Páris különböző Quartierjeinek (negyedeinek) apachei osekélységkért gyakran valóságos csatákat vívnak egymással. Így például, ha valamelyik kerület apacheának elcsabitják a marmite-jét (szeretőjét, budapesti jasszargon szerint: tyukját) véres küzdelem keletkezik a két negyed apache-ai között, a mely legtöbbször emberhálállal végződik.

Másként áll a dolog, ha a társadalom tisztességes elemeivel szemben kell fellépni, vagy egy letartóztatást megghiúsítani. Ilyenkor félreteszik a bosszút s közös erővel küzdenek a segítők egymást az idegen beavatkozás ellen.

Az apache-ok egészen különleges ismertetőjeleik utján ismerik fel egymást; igaz, hogy ezekkel a jobb kriminalista is rendelkezik s ezek segítségével halászza ki a maga embereit a tömegből. Az apache-ok öszessége egy tarka kaleidoszkopja a tipikus gonosztevők világának; ebben azonban ismét határozott körökre, csoportokra és városnegyedekre oszlik. Így például a La Villette (olv. Lavilét), Montrouge (olv. Mőaruzs), Montmartre (olv. Mőmartr) negyedeknek meg vannak a maguk külön apache-ai.

Évekkel ezelőtt és szőrványosan jelenleg is ismertetőjeleket az apache-ok a jobbköz hüvelyk- és mutatóujja közé tátovirosztatták; így az egyik negyed apache-ainak ismertetőjele a treffass volt, a másik három pont. Ma lassanként felbagyunk az ismertetőjelek tátovalásával, mert rájöttek, hogy ezekről nemcsak egymást ismerik meg, hanem a rondórség feladatát is tetemesen megkönnyítik.

A bandák rendszerint saját negyedeik kobiztonságát fenntartotik, különös alkalmakkor azonban tömegesen jelennek meg más negyedekben is. Így például minap

Ha fáj a feje no tetővázzék, hanem használfon azonnal **Beretväs-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmunkasabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden győgytárban. Készíti Beretväs Tamás győgyászorász Kispeston. Orvőok által ajánlva. Három doboznál úgy, postai szállítá.

szegek alkalmával (többek között farsang utolsó napján) előzőnlük a boulevardokat természetesen marmiteikkel karjukon.

Ezen lassa összetartozandóság daczára a csoportoknál a nevelésnek egy neme mégis kifejlődött, melyet egy intelligentiája, elszántsága révén fölénybe került apache ragad magához.

Az apache-ok között feltűnően sok a fiatalok; a párisi apache-ok egyharmada pl. huszonegy éven alóli egyén. Ezeknél a katonaságnál eltöltött szolgálati idő hatása feltűnő módon észlelhető, nemcsak abban, hogy a 21. és 25. év közötti apache-ok száma folyton csökken, hanem különösen abban, hogy a katonai szolgálat számos oly egyénre, a ki a bűn lejtőre jutott, kiválóan javító hatással van. A fiatalok. 15—20 éves bűnösöknek a javítóintézetekben való elhelyezése (Franciaországban) nem bizonyult előnyösnek; sokkal jobb lenne őket egy katonailag vezetett intézetbe internálni, a hol megfelelő foglalkoztatásban részesítenének s így a felelősség bizonyos foka ruháztnék rájuk; energiájuknak azt a bizonyos felesleges többletét jóra kellene fordítani. Bizonyára nehéz itt a helyes utat megtalálni, de legalább keresni kellene.

Minden apachenak megvan a maga kedvese (marmiteja). Csak hogy itt az apache nem annyira az amant de cœur (a szerető szívé), mint inkább a segítő társ szerepét játsza; alapjában véve ez inkább egy érdek-közösség, a mely a két személyt egymáshoz fűzi.

A férfi védője a leánynak — különösen a többi leánnyal szemben, — míg a leány a férfi részére egy kereseti forrás, aljas „huszofazék”. Ez a magyarázata annak, hogy a legtöbb apache foglalkozás nélkül él és mégis megél.

Vannak azonban apache-ok (pl. Lausanne [olv. Lózan]ban), a kik napközben rendes munkájokat végzik s csak este válnak hölgyeik „védő-jévé és ily módon biztosítanak maguknak elég tekintélyes mellékkeresetet.

Ismét mások csak időről-időre llnak munkába, nehogy razzia alkalmával csavargásért elítéltesse nek.

Bizonyára még élénk emlékezetünkben van a párisi Liabœuf (olv. Liabóf) nevu apache esete. Ez az ember a feletti haragjában, hogy — szerinte ártatlanul és igazságtalanul — néhány beti fogházra íteltetett, az egész párisi rendőrség ellen bosszút forralt s megesküdtött, hogy a hány rendőrt csak képea lesz, mind a másvilágra küldi. Eleinte azokra a rendőri közegekre leselkedett, a kik szerinte vesztét okozták, mert elítéltetéséhez valami módon közreműködtek, majd, mikor ez nem sikerült, más módhoz folyamodott. Hivatására nézve suszter lévén, karjaira két bórbronzsot készített, melyek hegyeikkel kifelé álló, türekonyaságu szegekkel voltak kispékelve. Ezt a veszedelmes szerkezetet állandóan hordta kabátja alatt felöltve. Néhány nap múlva marmitejával egy hirdeti lebujtas mulatott e ivás közben fennen hangoztatta, hogy ma rendőrvérben fog fürödni. Megszapta ezt a közelben cirikáló rendőröknek egy bizalmasnak.

A rendőrök a lebujba menve, igazolására szólították fel Liabœuf-öt, a ki azonban revolverrel válaszolt s az egyik rendőrt karján megebesíttette, azután az udvarra kinyitott a bástát a falnak támasztva fogcsikorgatva várta ellenfeleit.

A rendőrök — tekintettel arra, hogy a törvény értelmében csak a legnégyed részben használhatják fegyverüket, lefegyverezni próbálták az apache-ot. E cél-

ból az egyik — nevére már nem emlékszem — hozzáugrott, megragadta karját, de a következő pillanatban a szegek okozta fájdalmas sebek következtében el is eresztette. Ezt a pillanatot Liabœuf arra használta fel, hogy törét markolatig dőlje a rendőr altestébe, a ki összeesett s rövidre reá a kórházban meghalt. Társai elkecseregett rohamot intéztek Liabœuf ellen, a ki revolverével még két rendőrt életveszélyesen megebesített, majd az egyik rendőr kardjának csapásától fején súlyosan megebesülve összeesett és elfogatott.

Ime! egy telivér példány a párisi apache-ok színjavából.

Liabœuf halálra íteltetett és a halálítélet végrehajtásánál teljesen cinikusan viselkedett.

Liabœuf esete nagy port vert fel Párisban is, a mi pedig sokat jelent. A sajtó javarésze elkecseregett harozot hirdetett az apache-ok ellen, de akadt bizony néhány anarchistaizü lap, a mely dicsőítette Liabœuf tettet s követésére méltó példának állította oda az apache-ot.

Sok vita keletkezett Liabœuf esetéből kifolyólag a munkával foglalkozó apache-okról, s nagyon sokan, köztük a híres író: Anatole Frances (olv. Anatól Franz) is kösbevetették magukat Franciaország elnökénél: Fallières (olv. Falliér)-nél a megkegyelmezésért oly indokolással, hogy Liabœuf — állítása szerint — nem volt apache, mert rendszeres munkával kereste kenyerét. A nyomozás során azonban beigazolást nyert, hogy az apache rendőri felügyelet alatt álló leányokkal együtt élt s azok keresményéből tartotta fenn magát. Megjegyztetik, hogy ez esetnek azért keritettek oly nagy feneket, mert ezáltal Lépine (olv. Lépen)-nek, Páris rendőrfőnökének akartak bizonyos körök kellemetlenkedni.

*

A szakember ezer ember között is felismeri a maga emberét; az apache-ot. Azt mondhatnám, hogy hozzáértő szeme van az ilyesmire. Nyugodtan, feltűnés nélkül lejt tova az apache. Csak hogy éppen ez a nyugodt járásmód, az a nemtörődömség (nonchalance) és egyuttal mozdulatainak elegantiája árulják el benne az apache-ot. A testnek az e fajtájú mozgása, ringása a semmittevésből ered. Ha valaki — ha csak tollal is, — dolgozik, annak a testalkata deformálódik, bizonyos irányban merev lesz. Csak a dolce far niente (az édes semmittevés) az, a mely fenntartja a mozdulatok harmóniáját a előidézi a csöcsélet előkelőségét, az élegance canaille.

De másból is felismerhető az apache. Az apache hódol a divatnak ruha és frizura tekintetében, akárcsak valamely divathölgy. Így nyolcz év előtt divatos volt a hajat lea roufflaquettes (olv. lea ruflakétt), a halántékról kampó alakjára a homlokra húzva hordani; ezt követte a la mèche (olv. la méa), mely szerint egy hajfürtet — a mely az orrig lelógott — oldalt a halántékra huztak; jelenleg a paquet de perlot (olv. paké dö perló) a modern viselet: a hajat hátul hosszúra növeasztik éa csak öt centiméternyire a gallér fölött lesz a hátsó nyakrész simára borotválva. (Akárcsak a mi seledonaink.)

Azzal is tisztában van a szakértő, hogy mely helyeken keresse az apache-ot, mert ezeknek megvannak az ő rendes találkozóhelyeik, a melyeket különösen a kie apache-ok kerennek fel előszeretettel. Czéhök szerint

BUTOR

Készpénzért v. részletfizetésre legjótányosabb áron
EHRENTHED ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 6. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. ☎ Telefon 88-79.

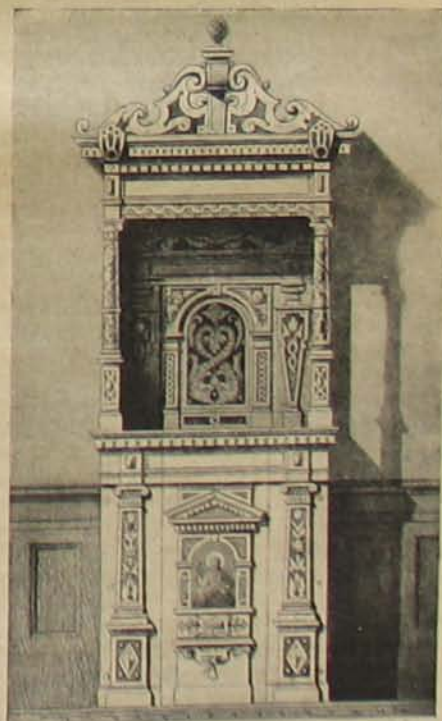
BUTOR

Padok a nyirbátori református templomban.

Imaszék a lőcsei templomban a XVI. századból.

Imaszék a bátfai templomban 1630-ból.

oszlának meg ezek a lebujaok ismét; az egyiket a zsebmetészkök, a másikat a kasszaforók látogatják leginkább. He valamelyik jó fogás-t csinált, az biztosan felkeresi a mulatóhelyeket. Vannak táncztermek, a melyeket kizárólag apache-ok látogatnak; ilyen pl. a Faubourg St. Antoine negyed mellekutczájában lévő. Itt produkálják a híressé vált apache-tánczot is, a valódi hamisítatlan valse chaloupé-t, a mely nem tévesztendő össze a varietékben látható silány utánszatokkal. Érzeki, de a maga nemében gyönyörű táncz ez; a melynél a test ruganyossága olyan képet mutat elének, a melyet gyönyörűség nézni.

Valamennyi apache természetesen fel van fegyverezve. A közoánséges felszerelés forgópisztoly és törböl áll; egyesek — hogy a fegyvertartási törvényt meg ne szegjék és e miatt el ne csukassanak — borotvával látják el magukat, a mely félelmetes fegyver egy elszánt ember kezében; mások a birka lapotzkabátját (osse de mouton) hordják s az amerikai boxer is nagy elterjedtségnek örvend. Az apache a nadrágszija és ing közé ékelve hordja fegyverét s razzia alkalmával a csizmába csusztatja. Különben a razzia tartásáról a legtöbb esetben már jóleleve értesülnek s ilyenkor fegyvereiket a korcsmárosnak adják át megőrzés végett. Más eszközökkel is védekezik az apache a letartóztatás ellen. Ilyen eszköz többi között a munkakönyv. Egy apache, a ki előbb pl. asztalos volt a látszat kedvéért berendez magának egy asztalos műhelyt, összes barátait bejelenti segédeknek s ezen a révén munkakönyvből jutnak a segédek. Mások «bivatalosan» mint camelosok (olv. kamelók) rikkancsok szerepelnek, rendszeren egy valósgagos rikkancs csal szövetségben, a ki a szükséges lap-példányokat is beszerzi.

Természetes, hogy az apache gyakran változtatja tartózkodási helyét is. Ha nem kell letartóztatástól tartania, rendszeren bntorozott szobában lakik, különben felkeresi a menedékhelyeket, a hol a téli évszakban három sovért (körülbelül három fillér) 7—800 hajléktalan talál menedéket s alszik asztalon, asztal alatt, padokon vagy a lépcsőn. A sok szegény és szerencsétlen között sokan akadnak olyanok is, a kiknek okuk van az igazságszolgáltatástól félni. Ezeket a helyeken érintkezik a szerencsétlenség a bűnnel s ebből a véletlen érintkezésből gyakran folytatódik az a bizonyos elbatározó lépés a lejtőn lefelé.

Külföldön általános nézet, hogy Páris közbiztonsága bizonytalan, hogy Páris az apache-ok városa. Ez határozottan téves felfogás. Büntényt más világvárosban is elkövetnek, nemcsak Párisban, de rendes körülmények között sem az idegennek, sem a tisztességes polgárnak nincs az apache-tól mit tartani. Az apache saját társai vagy olyan egyének ellen követ el büntényt, a kikkel érintkezik s a kik helyiségeiket felkeresik. Tagadhatatlan, hogy Franciaországban a büntettek és büntettesek száma növekedőben van; de ez más államokban is így van. A közönség és a teoretikusok egy része az alkoholban keresik az eredő okát ennek a körülménynek. Való igaz, hogy ezeknél a kérdéseknél az alkohol is nagy szerepet játszik, de vannak más, sokkal fontosabb tényezők, a melyek a büntettek számát jelentékenyen szaporítják. Ezek között talán első helyen említendő a büntetlektény minijobbban enyhülő megtorlása, a mely egyáltalában nem riasztja vissza az illetőt a bűn elkövetésébe. Itt vannak azért a kedvező feygházi visz-

nyok. Némely feygyintézetet valósgos palotának lebet nevezni, a hol százszorta jobb sorsa van a feygyencznek, mint volt otthon a nyomorban és piszokban.

Még egy okból képes az apache ölni és rabolni. Sok apache ugyanis életpályája apoteosisának tekinti a guillotinet (nyaktilót). Nevüket megörökíti az utókor, utolsó szavaikat felírják, viselkedésükről hasábszámra írnak a lapok s minden kirakatban láthatni az arczképeiket. A nép alsóbb rétegeiben száz közül kilenczvenöt bizonyára nem tudja, hogy ki volt Kant, de hogy Liabœuf ki volt, azt kilenczvenöt egész bizonyosan tudja.

Ha jól emlékszem, Tábori Kornél mondja egyik elbeszélésében, hogy az apache és a jassz között csak az a különbség, hogy az egyik Párisban, a másik Budapesten látta meg a napvilágot. Reméljük, hogy a mi jasszaink nem tekintik apoteosisuknak a nyaktilót. *L. I.*

KÉPEINKHEZ.

Régi fafaragásunk művészi emlékei.

Rég letűnt századok művészetéből való maradványok azok az egyházi székek és imaszékek: úgynevezett stalmukok, a melyeket a jelen számunkban közölt képekben olvasóinknak bemutatunk. Úgy az ezzel rokonművészeti, mint építészeti műemlékeink legnagyobb része elpusztultak az akkori háborus idők folyamán, a must erő török-tatár dúlás pusztító hatása alatt, pedig, mint képeinkben látható, a fafaragás művészete is oly virágzó fejlődésben volt már akkor, hogy valósgaggal képrizatos fényt vet a gótikus és renaissance izlés magas fejlettségére. Különösen a Mátyás király korabeli ilyenmü műemlékeinket, művészeti érték tekintetében, bátran oda állíthatjuk a németországi e nembeli alkotások mellé. Különben is fafaragásunk művészete éppen Mátyás király uralkodása idejében érte el tetőpontját, még pedig ama olasz nagymesterek működésének és befolyásának hatása alatt, a kik a királynak az aragoniai Beatrix-al történt házassága és a két ország között ez alapon kifejlődött kereskedelmi és ipari viszonyok következtében kerültek a művészet minden nemét kiválóan pártoló nagy király udvarába. S bár — mint fentebb is említettük — az ezen időből származó s az akkori iskola hatása alatt később alkotott ilyenmü műemlékeink nagyobb része, az egymástérő háboruk pusztító hatása alatt megsemmisült, mégis a megmaradt esekely számú e nembeli alkotások között, ma is nagyértékü műemlékekkel találkozunk.

HIREK.

Altiszti vizsga. A nagyváradi altiszti iskola zárvizsgája 1911 január 4. és 5-én fog megtartatni. A következő tanfolyam pedig január 7-én veszi kezdetét. A hallgatók száma mindkét tanfolyamban 40-40 főből áll.

Lövöldöző ezigányok. A baranyamogyoi Sánd községben december 19-én éjjel 12 órakor egy batöröses löpissal torhelt kóbor ezigánykaraván az öket üldözött Császár Istvan örsvezetői és Haszónics József esendörhből állott járőrre több eredménytelen lövést tett. Járőr a kocsin menekülők ezigányok ellen kilencz ismeretlen eredményü lövést intézett. A ezigányok közrekerítésére mint széleskörű intézkedés tétetett.

ÉLELMISZEREKET

legutányosabban szállít

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. esendörtség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

állítólag több tízezer lelket számlál az úgynevezett «máriaviták» szeptája. E babonás szeptá elén egy asszony áll, a ki azt mondja magáról, hogy ő Jézus Krisztus felesége. Oly nagy a hatalma, hogy még az ördög fölött is rendelkezik, t. i. az ördög az ő saját négyesatendős gyermeke. A máriaviták több saját templomával rendelkeznek, papjaikat maguk választják. A kormány nem mer erélyesen közbelepní, mert attól fél, hogy a szegény, műveletlen nép között az üldözés folytán még több hive lenne a máriaviták szeptájának.

Szerkesztői üzenetek.

101 1. Nem. (Btkv. 427. §.) 2. A vonatkozó szabályrendeletben benne van.

Hegyaljai úrs. Elismerjük, hogy nagyon sokan vannak, a kik a feltett kérdésekkel pincsenek tisztában. Mi — sajnálatunkra — ilyen nagy horderejű magyarázatokba nem bocsátkozhatunk. Legjobb, ha tisztí előljárójától kéri a felvilágosítást. Megnyugtatóására azonban annyit, hogy az 1. alatti esetben helytelenül jár el, a mikor egy «nem» alaposan gyanúsított egyént éjnek idején csak azért vezetett elő a község házára, hogy azután félóra kérdéskösdés után szabadon bocsássa. Ha pedig az egész ügy polgári bíróság elé kerül, alig hisszük, hogy az illetőt elítélik. A 2. esetben hatósági közeg félrevezetéséről van szó, a melyért az illetőt a járásbírósg feltétlenül megbünteti és elreani az újbóli virtuskodástól a kedvét.

N. J. pr. csendőr Fehértemplom. 1. A Lónyay-család (nagy-lónyai és vásáros-naményi) a hagyomány szerint a Keme nemzetségből származó ősi magyar nemzetség. A Lónyayaknál annyi igazolható, hogy György 1032-ben Lengyelországba menekült. bannan 1061-ben visszatérve, I. Béla király által régi vagyonába visszahelyeztetett. A XII. században kapták meg a grófi címet. 2. Ha nem tudja kisútni, kérdezze meg úrsparancsnokát.

23 csendőr. Igénye ugyan akkor még nem lesz reá, de azt hisszük, hogy attól a hiányszóféllévi áltiesi időtől talán eltekin-tenek.

Szomorú sors. Az elévülés határideje csak polgári egyé-nekre vonatkozik. Bizony, baj lehet belőle, de azt hisszük, hogy ha csak más nincs, a mi az esetet enyosbitaná, nem lesz a dolognak nagyon kemoly következménye. Ne féljen tehát olyan nagyon. Katona dolog!

B. M. Igems kövles. Olvassa el a szolgálati szabályzat ide-vegi fejezetét. 2. Ha az úrsparancsnok úgy rendelte el, akkor így van. Ne vitatkozzanak ilyen ügyek felett!

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Számrejtvény.

- 5, 4, 3. Oroszok feje
- 7, 4, 3. Sokszor lépsz bele
- 9, 8, 2, 1. Gallért teszel rá ékül
- 7, 1. Sol' sinos okozat nélkül
- 1—9. Ünnepnapot ad végül.

Betűtalány.

1911.

Megfejtési határidő: 1911 január 8-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy lesz kiarsolva.

Lapunk folyó évi 49. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Mindén embertelen telmek elérkezik boszszuló órája». — **Szótalány:** «Hatalom». — **Betűtalány:** «Kétes egyének».

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Az ór és 45 l. postaköltség beküldése után vagy után-
:: vétel küldve ::

Ezrekre meő hálszerek bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Valódi csak nálani kapható. Örökösünk sillay utánastoktól.
Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Szente Lajos gyógysz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részlet-fizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

12057/eln. sz. Az 1910. évi VIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országában 1911. évi január hó 1-je és 10-ike közt végrehajtandó általános népszámlálás, valamint ezzel egyidejűleg a honvéd kincstári és a honvéd kincstár által bérelt vagy használt épületeknek és lakásoknak összeírására vonatkozólag a következőket rendeltem:

I.

1. A honvéd hatóságok (honvéd csendőrpáncsnokságok, intézetek) által megszámlálандók:

a) a m. kir. honvédség és csendőrség tényleges szolgálatban álló mindazon honvéd (csendő) személyek, a kiknek rendes lakása valamely honvéd kincstári (csendőrségi), a kincstár által bérelt vagy használt épületben van, vagy a kik helykülönítményképen magánházaknál vannak elszállásolva; és

b) a népszámlálás időpontjában valamely honvéd kincstári (csendőrségi), a kincstár által bérelt vagy használt épületben lakó polgári személyek;

c) az alkalommal a honvéd (csendőrségi) czélokra szolgáló épületeknek épület és lakásviszonyai is felveendőik.

2. Számba veendőik lesznek még a következő tényleges állományu egyének:

a m. kir. koronaórség,

a cs. és kir. közös hadsereghez tartozó s a m. kir. honvédséghez (csendőrséghez) szolgálattételre beosztottak és

a honvéd menházban elhelyezettek.

3. A honvéd kincstári (csendőrségi), a kincstár által bérelt vagy használt épületekben lakó polgári személyek számlálása kiterjesztendő:

a nős honvéd (csendő) személyek családjaira és azok cselédjeire,

a honvéd növélő és kózpó intézetek növendékeire,

a zeneövendékekre,

karmesterek és felfogadott polgári zenészekre,

a honvédségi (csendőrségi) czélokra szolgáló épületekben alkalmazott és ottan elhelyezett munkásszemélyzetre,

a markotányosok és annak családjaik és cselédjeire,

a honvéd egészségügyi intézetek betegállományában levő, a m. kir. honvédség vagy csendőrség és a közös hadsereg tényleges állományához nem tartozó egyénekre,

a kor és nemre való tekintet nélkül, végre

minden egyéb az említett épületekben lakó és fel nem sorolt polgári személyekre.

4. A nem kincstári, a kincstár által bérelt vagy használt épületekben, hanem polgári lakásokban lakó honvéd (csendő) személyek, valamint ezek hozzátartozóinak, családtagjainak és cselédjeinek számbavétele az illetékes polgári hatóságok és polgári számlálóbiztosok által fog eszközöztetni.

Ezek számbavételénél a páncsnok a polgári számláló biztostól tölve feltehetőleg támoassa.

E szerint a számláláskor figyelembe nem veendőik: az összes szabadságot tényleges állományu honvédek (csendő)ök);

a cs. és kir. közös hadsereghez szolgálattételre beosztott vagy vezényelt tényleges honvédek;

a cs. és kir. közös hadseregheli egészségügyi intézetekben, valamint polgári kórházakban betegesen fekvő honvéd személyek és a magán házakban elszállásolt honvédek.

II.

5. A tényleges honvéd (csendő) személyek megszámlálása a tartózkodási helyen (helyőrségben) fogantatosítandó.

6. A számlálás fogantatosítására azon honvéd hatóság (honvéd- csendőrpáncsnokság, intézet) van hivatva, a melynél a honvéd (csendő) személyek élelmezésben vannak, illetve, a melyhez az illető személyek illetékeikkel — akár állományilletékek vagy csak beosztottak — utalvák; azon honvéd (csendő) személyek, a kik kincstári illetékek élvezetében nem állanak, azon hatósághoz (páncsnoksághoz, intézethez) vannak utalva, a melynél azok szolgálattételre beosztva vannak.

A honvéd egészségügyi intézetekben betegesen fekvő összes tényleges honvéd (csendő) személyek, ezen intézetek által vétesenek számba.

7. A cs. és kir. közös hadseregtől, cs. kir. honvédségtől, a m. kir. honvédséghez (csendőrséghez) beosztott tényleges katonai személyek ott veendőik fel, a hol azok beosztva vannak.

8. A honvéd kincstári (csendőrségi) a kincstár által bérelt vagy használt épületekben lakó polgári személyek az épület páncsnokai által számlálандók meg. Ha azonban a honvédség (csendőrség) valamely épületnek csak egy részét bérlé vagy használja, az ilyen épületeknek a honvédség (csendőrség) által nem bérelt vagy használt részeiben lakó magánfeloeknek megszámlálását a polgári számlálóbiztos végzi.

III.

9. A tényleges állományu honvéd (csendő) személyek megszámlálása számlálólapok (1. minta) és összesítő állománylajstromokkal (2. minta) történik.

Az összesítő állománylajstromhoz minden egyes személyről egy számlálólap esatolandó.

A számlálólap minden egyes kérdőpontja az illető mintához tartozó utmutatás értelmében pontosan töltenendő ki.

10. A megszámlálás végrehajtására hivatott hatóságok (páncsnokságok, intézetek) minden egyes állomáshelyről, a hol 1910. évi december hó 31-en tényleges személyek elhelyezve vannak, egy összesítő állománylajstromot szerkesztenek; az egyes állomásokon szerkesztendő összesítő állománylajstromok száma tehát az állomásokon elhelyezett csapatok (intézetek) számától fog függni.

11. A csapattesteknél az összesítő állománylajstrom szerkesztése, az alosztályoktól beérkező, a számlálólapokkal felszerelt 2. mintájú lajstromok alapján történjék.

12. A honvédségi (csendőrségi) czélokra szolgáló épületekben lakó polgári személyek ilyen épületekben levő szabadságot (1. pont), továbbá ezen elhelyezéseken kívül lakó tényleges honvéd (csendő) személyek megszámlálása a polgári népesség számbavételére szolgáló számlálólapokkal történik.

IV.

13. Az összesítő állománylajstromok szerkesztésénél különösen tekintetbe veendőik:

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó fiac és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, zimbálom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** lezajabb kétes árú, vesztő ár nem olcsó, mely ingyen és bérmentve káldetik **Budapestről, Király-u. 38.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék közzé.

hogy a számlálás az 1910. évi december hó 31-iki állomány szerint eszközöltessék és hogy ezen nap után előforduló változások figyelembe ne vétessenek.

14. Minden tényleges honvéd (csendőr) személy azon helyen mutatandó ki, a hol 1910. évi december hó 31-én jelen volt.

A száhadáságot tényleges honvéd (csendőr) személyek a tartózkodási helyen vendők számba és pedig ha magánépületekben laknak, a polgári számlálóbiztosok által, ha pedig egy honvédségi (csendőrségi) épületben laknak, annak parancsnoka által.

Ezen határozványok a honvéd novelő és képző intézetek növendékeire és a zenénövendékekre megfelelően alkalmazandók.

V.

15. Az összes állománylajstrom és számlólap nyomtatványok a szükségletnek megfelelőleg az előjáró honvéd (csendőr) kerületi parancsnokságtól haladéktalanul kérelmezendők, a honnan azok folyó évi december hó folyamán ki fognak küldetni.

A honvéd (csendőr) kerületi parancsnokságok az előrelátható nyomtatványszükséglettel a m. kir. központi statisztikai hivatal által lesznek ellátva.

16. A hatóságok (parancsnokságok, intézetek) által a számlálás befejezte után, az összes állománylajstromok a számlálólapokkal együtt legkésőbb 1911. évi január hó 5-ikéig az előjáró honvéd (csendőr) kerületi parancsnokságnak megküldendők, a honnan azok 1911. évi január 15-ikéig együttesen hozzám közvetlenül felterjesztendők.

17. A számlálás eredményének felterjesztése előtt megállapítandó, vajjon az összes állománylajstromokban a megszámlált honvéd (csendőr) egyéneknek kimutatott száma a mellékelt számlálólapoknak számával egyezik-e.

18. A polgári személyek megszámlálásához szükséges polgári számlálólapok és házi-gyűjtőiv, valamint az ezek kitöltésére vonatkozó Részletes utasítás néhány példány az épületek parancsnokai által legkésőbb 1910. évi december hó 31-ikéig a polgári számlálóbiztosoktól vendők át.

VI.

19. Az épület- és lakásviszonyok felvételére a házi-gyűjtőiv szolgál.

A honvéd (csendőr) épületek parancsnokai a házi-gyűjtőiv I. Épületviszonyok című táblázatát teljesen, a lakásviszonyokra vonatkozó II. és III. táblázatot pedig csak az esetben töltik ki, ha ily épületekben polgári egyének is lknak.

Kivételt képez Budapest, a hol a katonai épületekről kiállítandó házi-gyűjtőiveken nemcsak az első oldalon foglalt kérdéseket, hanem a házi-gyűjtőivnek második oldalát is mindenkor ki kell tölteni.

Abban az esetben pedig, ha a honvédség (csendőrség) épületeknek csak egy részét bérlé, az épület házi-gyűjtőivének kitöltése a polgári számlálóbiztosnak a feladata.

20. A honvédségi (csendőrségi) épületekről felvett házi-gyűjtőiv és ezen épületben lakó polgári személyekről kiállított számlálólapok legkésőbb 1911. évi január hó 10-ikéig az illetékes polgári számlálóbiztosnak adandók át, a ki a felvételi ivok és lapok helyes és hiánytalan kitöltését megvizsgálja és a megtalált hiányok pótlására vagy előforduló hibák kijavítására az épületparancsnoknak figyelmét felhívni köteles.

Kelt Budapeston, 1910. évi december 16-án.

Hazai Samu, s. k.

A honvédségi (csendőrségi) épület vagy helyi különítmény megnevezése

SZÁMLÁLÓLAP.

Kitöltendő az 1910. VIII. t.-cz. alapján a honvédségi (csendőrségi) épületben lakó vagy helyi különítményképpen magánlakásban elszállalt tényleges szolg. latheli honvédekről és csendőrokről.

Vármegye:
Város vagy község:
Helység:
Városrész (kerület):
Utca és házszám:

Név, rang és csapat	1. Vezeték és keresztnév? (Családi és utónév?)	Mivveltségi fok	21. Legelőbb iskolája	8 osztályát	végzettsége:
	2. Rang?		22. Legalább iskolája	6 osztályát	
	3. Csapattest? (Intézet?)		23. Legalább az elme iskolája	4 osztályát	
Születés ideje és helye	4. Év?	Ház- és földbirtok	24. Tud olvasni és írni?		
	5. Hónap és nap?		25. Csak olvasni tud?		
	6. Község?		26. Sem olvasni sem írni tud?		
	7. Vármegye?		29. Van háza?		
	8. Ország?		30. Van földbirtoka? (területe: kat. hold, □ öl)		
Állampolgárság (illetékes)	9. Magyar állampolgár még pedig: Magyarországi (főmell.) illetékes? Hortáti, szlovén, horvát, orosz, magyar, román, szerb, magyarországi illetékes?	Tartózkodás a magyar szolg. koron területén kívül	31. Van földbirtoka? (területe: kat. hold, □ öl)		
	10. Bosnyák-horvezgovinai illetékes?		32. Házass. (első, második) találja? (területe: kat. hold, □ öl)		
	11. Auszriai, Koron-laktornány?		33. Auszriában?		
Családi állapot	12. Katolikus, Protestáns, Zsidó?	Foglalkozások	34. Amerikában?		
	13. Nőtlen?		35. Romániában?		
	14. Házass?		36. Szerbiában?		
Vallás és nyelv	15. Özvegy?	Szolgálat jellege	37. Más országban? (a magyar szolg. koron kívül) Hol?		
	16. Törvényesen elvált?		38. Mindkét szemére vak?		
	17. Gyermekeinek száma? Összesen született: (Csak házas, özvegy és elvált egyéneknél van)		39. Elmebeteg?		
Vallás és nyelv	18. Vallás?	Ha csak váltó letelepedést teljesít:	40. Hivatászerű katon?		
	19. Anyanyelv?		41. Csak vándorlásra két teljesít?		
	20. Beszéli-e még más nyelveket, melyeket?		42. Rendszeres lakóhelye (község és vármegye vagy kerület és ország)?		
			43. Foglalkozása? (túlságosan megnevezve)	a bevonulás előtt	

Utmutatás a számlálólap kitöltéséhez.

1. A számlálólap kérdőpontjai az *alozsály alyakönyvi lapjainak* adatai és az illető egyén magát bemondása alapján töltendő ki.

A kérdőpontok kitöltésénél értelmizaváró rövidítéseket használni nem szabad. A felelet nélkül maradó rovatok keresztvonással húzandók át.

2. A *családi állapotra* vonatkozó 13—16. kérdőpontok kitöltésénél mindenkor csak a törvényes állapot vendők tekintetbe és a házasságon kívüli kötelék (az úgynevezett vadházasság) egyszerűen nem létezőnek tekintendő. Elváltak is csak az jegyezhető be, a kinek házassága jogerős bírói ítélettel bontott fel, vagy a kire névsz. az agytól és asztaltól való elválasztás a házassági pert befejező jogerős ítélettel mondott ki.

3. A gyermekek számát tudakoló kérdésekre csak a házasságban élő, özvegy és elvált egyéneknél kell felelni a házasságban született összes vérszerinti leszármazott (akár a fennálló, akár korábbi házasságból s akár élve vagy halva született) gyermekek számát kell kimutatni, még pedig nemesak a jelenlevő és kiskorú, hanem a távollevő és nagykorú, sőt a már családos gyermekeket is be kell számítani, de ezek gyermekeit, vagyis az unokákat természetesen figyelmen kívül kell hagyni. Házasságon kívül született és utóházaság által nem törvényosított gyermekeket, valamint a nem vérszerinti, hanem csupán örökbefogadott vagy mostoha gyermekét (a házastársi gyermekét) az örökbefogadó vagy mostoha apának lapján nem kell kimutatni. Ha a megszámlált gyermekek egy gyermeke sem született, a megfelelő helyre keresztvonást kell húzni.

4. A vallás helyes bejegyzéséhez tudni kell, hogy a görög egyesült a görög-katholikussal, a görög nem egyesült a görög-keletivel, a helvét vagy kalvinista a reformátussal és a lutheránus az ágostaival egyértelmű. A gör. k. rövidítést nem szabad alkalmazni, mert ez alatt gör. katli. és gör. kel. vallást egyaránt lehetne érteni.

A nazarénaoknál és baptistáknál, ha csak a felekezeti- ből való kilépéseket a törvény által meghatározott módon a főszolgabírónál vagy polgármesternél szabályszerűen be nem jelentették, az a vallás is bejegyzendő, a melyhez a nazarénus, illetőleg baptista szektába való belépések előtt tartoztak. Oly nazarénusoknál és baptistáknál, a kik korábbi hitfelekezeteikből való kilépésüket a politikai hatóságnál szabályszerűen bejelentették, a nazarénus vagy baptista szó után még a «felekezeten kívüli» szó = fk. teendő. Csak azoknál a baptistáknál elégséges csupán a «baptista» szó bejegyzése, a kik a szabályszerűen megalakult budapesti baptista hitközséghez tartoznak.

5. Anyanyelv gyanánt a valósághoz híven mindenkor azt a nyelvet kell bejegyezni, a melyet az illető magának vall. Ugy az anyanyelv, valamint más beszélt nyelv gyanánt is mindig csak élőnyelv írható be, ennél fogva a zsidó vagy héber nyelv nem mutatható ki.

6. A műveltségi fokra vonatkozólag a következők tartandók szem előtt:

a) A középiskola nyolcz osztályát végzett egyének sorába tartoznak azok, a kik a főgymnáziumnak, főreáliskolának, tanítóképzőnek vagy más egyenrangú polgári vagy katonai tanintézetnek, pl. gazdasági, bányászati, ipari, kereskedelmi stb. szakiskolának, hadapródiskolának legmagasabb évfolyamát sikeresen elvégezték vagy főiskolai tanulmányokat végeztek. Ide tartoznak azok is, a kik felső kereskedelmi iskolát végeztek, mert ez az intézet, ha csak hét osztályra, a középiskolákkal egyenrangú képesítést ad.

b) A legkisebb a középiskola hat, illetőleg négy alsó osztályt végzettek közé azok sorozandók, a kik a gimnáziumnak, reáliskolának, polgári iskolának vagy valamely középfokú szakiskolának hat, illetőleg négy alsó osztályt vagy legkisebb a gazdasági, bányászati, vagy ipari alsófokú szakiskolát vagy erdőéri szakiskolát sikeresen elvégezték.

c) A négy elemi, illetőleg hat elemi osztályt végzett egyének sorába azok tartoznak, a kik a mindennapi elemi iskolának legalább négy, illetőleg hat tanévben keresetül tanulói voltak, vagy a kik mint magántanulók az elemi iskolának negyedik, illetőleg hatodik osztályáról magánvizsgát tettek.

d) Irni-olvasni tudók gyanánt oly egyének, a kik csak

nevüket tudják leírni, de különben sem írni, sem olvasni nem tudnak, nem vehetők.

7. A ház- és földbirtokra, földbirtokra és részesföldre vonatkozó kérdésnél szem előtt tartandó, hogy a feleknek és családtagoknak a férjjel (családfővel) közös ház- és földbirtokát (birtokát, részesföldjét) is a férj (családfő) lapján ki kell mutatni s a hármely községben, sőt a külföldön levő ház- és földbirtokot is tekintetbe kell venni.

Ház alatt csakis lakóház, földbirtok alatt csakis gazdasági terület értendő s a házi kert sem jön tekintetbe. A föld területének megjelölésénél a □-öleket csak akkor kell kimutatni, ha a föld egy kat. holdnál (= 1600 □-öt) kisebb, különben elégséges a teljes kat. holdakat bejegyezni (kikerekítés nélkül), pl. egy kat. holdat és 1500 □-ölet egy kat. holdnak kell kimutatni. A részes föld kiténtetésénél nem a népszámlálás időpontja, hanem a megelőző gazdasági évi állapot irányadó.

8. Annál a kérdésnél, hogy a számba vett katonai tartózkodott-e már valaha a magyar szent korona területén kívül, nemesak a kereset vagy katonai szolgálat ezéjából való hosszabb tartózkodás, hanem a bármely okból és bármily rövid időre terjedő utazások is tekintetbe vevendők.

9. A mi a rendes lakóhely kiténtetését illeti, a kiknek a magyar szent korona országaiiban van rendes lakóhelyük, azoknál elégséges a községet és vármegyét bejegyezni, ausztriaiaknál ellenben a községen kívül a közigazgatási kerületet és a koronafelügyelőséget is meg kell nevezni.

10. A bevonulás előtti foglalkozást általános gyűjtőnevek keretében lehetöleg tüzetesen kell megnevezni. Ily általános kifejezések tehet, mint hivatalnok, iparos, kereskedő, napszámos egyáltalán elégtelnek, hanem pontosan meg kell mondani a hivatal minőségét, az ipar- vagy kereskedelmi ágat s a napszámosoknál a munka nemét, a melyvel az illető rendszerint foglalkozik. Iparosoknál és kereskedőknél egyszersmind azt is ki kell tüntetni, hogy mint önálló vállalkozók, vagy mint alkalmazottak s az esetben mily minőségben (tisztviselő, segéd, munkás, szolga stb.) üzik foglalkozásukat.

M. kir. _____ 2. minta.

Elhelyezés.

Vármegye _____
 Közigazgatási járás _____
 Város vagy község _____
 Helység _____

Összetes állománylapjattrom

az 1910. évi december hó 31-én tartandó népszámlálathoz.

1910. évi december hó 31-én az állományban jelen volt	A m. kir. honvédség (csendőrség)	A cs. és kir. közös hadsereg	A cs. és kir. honvédség	Összesen
	kötélbőbe tartozó tényleges személyek, a kik valamely honról kincstári (csendőrségi), a kincstár által bérrelt vagy használt épületben elhelyezve voltak			

Az összes itt kimutatott tényleges személyek számlátlapjai mellékelve.

Kelt _____ 1911. évi január hó 1-én.

Órsők lovasítása:

A m. kir. III. számú esendőrkerület szolnoki szárnyának tisztavárkonyi gyalogorse 1910 december 14-én, az egri szárnyának fuzsabonyi, kápolnai és poroszlói gyalogorsei 1910 december 15-én; továbbá

a m. kir. IV. számú esendőrkerület sátoraljaujhelyi szárnyának veletjei gyalogorse 1910 december 13-án lovasítottak.

ÉKSZEREK EZÜSTNEMŰEK

ORAK, egyházi szerek, sárga, francia, kínai-écsü díszítvények, gyári áru becsiszolható. Legjobb angolrendszerű részletről is módosulok.

SÁRGA JÁNOS m. és kir. nád. szállító, kőműves, Kőleányvár.

1911. év februártól Budapest, IV., Kilye-tér 1. sz. háza nagy árcsökkentésig.

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

És a teljes árunk! A többi részletfizetési órási módon kétéltű újságunk Nio EUFON tölcésnélküli beszélőgépét ugyanazon áron jöbírósó orjok részletre, mint kés-pézéret. Riadó lemezek sem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzért vennék. Kérje Eufon és Riadó jegyzéküket és hasonlítsa össze óráinkat bármilyen más részletfizetési árjegyzékkel. Azonnal észreveszi a különbséget.

SZENT LÁSZLÓ INTÉZET
Budapest, 53,
Veres Pálné-utca 16

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerek-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

1911. évre szóló előjegyzési naptárainkat a beérkező rendelésekhez, fel-
számítás nélkül mellékeljük. Honvédelmi miniszter ur által 10103. eln.
sz. a. elrendelt új szalagsávok kaphatók raktárunkban.

Életbevágó érdeke minden esendőrnek
hogy zsebben hordozható villamoslámpát magának beszerezzen.

Zseblámpák árai: drb — — K 1-50
Nagyítóval és finomabb — — 3-
10 gyertyafényű fémezővel — — 5-
Pótelem 70 fillér, szénizzó 40 fillér,
fémező K 1-20.
Zsebszivargyújtók czerovázal — K 2-
Zsebszivargyújtók ünnüködő egy
gombnyomással — — — 3-
Pótygyújtók! — — — — — 50

„AITA” Budapest, Nádor-utca 11.

!! Nem fizet

postaköltséget, aki
3 forintért rendel
egy valódi Solin-
geni hajvágógépet
belső rugó szerke-
zettel. 3 géptípus-
val és pótrugóval. Jótállás mellett. — Megrendelhető:

Merkur Kiviteli Áruháznál, Kőbánya, Óhegy-n. 5.

!! INGYEN

ugyan nem adhatok, de hihetel-
len olcsón, csak 15 frtért adok
egy kitűnő szerkezetű és tiszta
csengő hangú, legújabb rendszerű
„Óriás” gramofont, egy évi
jótállással. Kisebb fajta most
csak 12 frt 50 kr. — Nagy dupla
lemezek, nem partie áru, a legújabb felvételek,
1 frt 25 krajczár. Árjegyek ingyen és bérmentve.

Havas Simon Bpest, Ferenciek-tere 3.
(az udvarban jobbra)

A m. kir. csendőrség szíves figyelmébe! Az a csendőr, aki órái, ékszeri áru
vásárolni, egy készpénz mint részletre, forduljon olyan céghez, amely rövid 1-2 ór
rölg csak a csendőrtől 13) elismerő levélben részletre, ezen elismerést csak azért éruik el,
mivel a saját kézből szabályozott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Résem
szíveskedniének mintakat kérem. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban.

Írta: dr. Végh Kötöny, honvédelmi miniszteri titkár.

(Folytatás.)

IV. M. kir. kereskedelemügyi minisztérium.

a) Kapus, ajtónálló, hivataloszolga, könyvondász. Általános feltétel a magyar nyelv ismerete szóban és írásban. A könyvondászoknak ezenkívül a könyvondászatban jártassággal és gépkezelői vizsgával kell bírniuk.

b) Irodaségdíszítész. Feltétel a magyar nyelv ismerete szóban és írásban, továbbá négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Fizetés 1400 kor. és 800 kor. lakpénz. Idővel az irodatiszti, segédhivatali igazgatói és segédhivatali főigazgatói állás érhető el, mely utóbbi állással a fizetés 3600 koronát, a lakpénz pedig 1300 koronát tesz.

1. Államépítészeti hivatalok.

a) Utmester. Ezeket az állásokat az igazolványos altisztek tapasztalat szerint előszeretettel keresik fel s egyéniségüknek is igen megfelelő lévén, nem mulasztatom el azokat közelebbről is ismertetni.

Az állami utmestereket a kereskedelemügyi miniszter nevezi ki. A kinevezés rendszereint ideiglenes minőségben történik s a kinevezett állásában csak akkor lesz véglegesítve, ha az előirt képesítő vizsgát letette, a mely vizsgát a kinevezettek kineveztetésük napjától számított egy év alatt tartoznak letenni. Az utmesteri állásra törekvő igazolványos altisztektől előzetesen, tehát akkor, a midőn az állásért folyamodnak, semmiféle különleges szakismeretet követelni nem lehet, hanem tekintet nélkül arra, hogy elvégezték-e, a *jeleleg egyébként ahmetileg be is szüntethet utmesteri iskolát* vagy sem, teljesítettek-e utmesteri próbaszolgálatot vagy sem, más nem igazolványos pályázó előtt még akkor is kinevezendők, ha a pályázó nem igazolványos, utmesteri iskolát végzett, vagy próbaszolgálatot teljesített.

Utmesterré történt kinevezetés után azonban mint említettem, vizsgát tartozik letenni, a mely vizsgán különösen a következőkben való jártasságáról kell tanúbizonyságot tennie:

1. a magyar nyelv ismerete szóban és írásban, képesség valamely tényálladékról szabatos jegyzőkönyv szerkesztésére;

2. az elemi számtanból és mértanból oly mérvű ismeret, hogy a négy alapműveletet tört- és tizedes számokkal végrehajtani, egyszerű sokszögek területét, további prizma és gúla köbtartalmát kiszámítani képes legyen; ismerete a részletes építési határozatoknak és az utpályarendszeres fenntartási módjainak;

3. a hossz-, terület-, köb- és súlymértékek ismerete;

4. a kavesolt utak fenntartásánál előforduló munkának, a fa- és falkötések főbb szabályainak ismerete;

5. a rajzolásban annyi jártasság, hogy a kisebb tervekről és építményekről rajzot készíteni tudjon.

A mint láthatjuk, a vizsga sikeres letételéhez sok és különböző ágbeli ismeret szükséges, de ehhez képest nem esekélyek ám azok a követelmények sem, a melyek az utmesterekkel szemben támaszthatnak. Csak nagy vonásokban vázolva az utmesterek teendőit, láthatjuk, hogy bizony az alatt az egy év alatt, a míg az ideiglenes alkalmazás tart, kemény munkát kell végezniök, hogy a szakismereteket olyannyira elsajátíthassák, hogy nem esekély felelősséggel járó állásukban megfeleljenek, azt hivatali szeritően betölteni tudják. Így feladata a gondjaira bízott utnak és azok tartozékainak felügyelete: a közvilágítást alárendelt utkaparók oktatása, vezetése, végzendő munkájukhoz kellő utasításokkal való ellátása.

Köteles az utmester a gondjaira bízott utakat hetenként legalább egyszer bejárni, a mely alkalommal megállapítja azokat a munkákat, a melyek az utkaparók által, az államépítészeti hivataltól nyert utasítás szerint, sürgős esetekben ily utasítás nélkül is, tehát saját belátása szerint s természetesen felelősségére is, végzendők. Az utfenntartási munkálatoknál, nevezetesen a földmunkáknál ellenőrzi, hogy minden tekintetben megfelelő anyagot használnak-e. Minden nagyobb esőzés után alaposan megvizsgálja a műtárgyakat, az azokon esett kisebb sérüléseket azonnal helyreállíttatja. Kötelessége a különböző munkálatokhoz szükséges anyag beszerzésének legalkalmasabb forrásait kikutatni s azokra az államépítészeti hivatal figyelmét felhívni. Felügyeli a villanati uton teljesítendő munkálatokat, nevezetesen, hogy a terv betartassék, hogy a vállalkozó jó anyagot használjon s a munka szakszerűen legyen végezve. Felügyeli a gondjaira bízott utmentén levő távirtd-vonalat s az azon észlelt hiányokról, hibákról jelentést tesz az illető posta és távirtd igazgatóságnak. Köteles az utmentén illetett fasorokra felügyelni.

Elő magyar vill. erőberendezés, hangszóró-gyár

honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia hán. hangszóró-gyára.

Ocskai és a szabádmányosi Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeit. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Aranygák minden hangszerről külön küldetnek. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

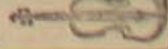
eszköztári és hírlapi udvari szállító, a cs. és kir. k. önk. hadsereg, a m. kir.

akadémia hán. hangszóró-gyára, az

Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Aranygák minden hangszerről külön küldetnek.

Magyarországon legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.

Az építkezésekről építési naplót szerkeszt, a mely napló akként szerkesztendő, hogy az az egész építkezés folyamáról hű képet adjon.

Mindezeken felül irodai munkát is végez, a mennyiben köteles rendes foglalkozási naplót vezetni, abba a kapott rendeleteket, valamint az általa elintéztett jelentéseket beiktatni stb.

Az utmester ezzel az általánosságban ismertetett teendőit érvi 1000 kor. fizetést, természetbeni lakást, vagy az egyes helyeknek megfelelő lakpénzt élvez, a mely illetményekhez még évente mintegy 600 kor. utiutalány, 24 kor. szertarhér és 16 kor. irodaátalány járul. Külön rendeletekre (pl. más utmester helyettesítése) teljesített munkálatok ideje alatt napi két korona élelmiszeri díjat és kilométer-pénzt (kilométerenkint 20 fil.) kap.

b) Irodatiszt 1400 kor. fizetéssel és szabályszerű lakpénzzel.

2. Ijari és kereskedelmi szakintézetek.

a) Hivataloszolga. laboráns. Utóbbi 1000 kor. fizetéssel és megfelelő lakpénzzel javadalmazva.

3. Kereskedelmi muzeum.

a) Hivataloszolga.

b) Irodasegédtsizt. Fizetés 1400 kor. Lakpénz 800 kor. Elérhető a 2000 kor. fizetéssel és 900 kor. lakpénzzel javadalmazott irodatiszti állás.

4. Posta, távirtda és távbeszélő hivatalok.

E hivataloknál az igazolványos altisztek részére a posta és távirtda szolgálai, posta és távirtda altiszti és gépeszi állások mint szolgálai és alsóbbrendű felvigyázói állások, továbbá a posta és távirtda segédtsizti s az előléptetés útján elnyerhető segédellenőri mint hivatalnoki állások vannak fenntartva, illetőleg elsőbbségileg biztosítva. A posta és távirtdai szolgálatban évente alkalmazást nyerő igazolványos altisztek száma a polgári szolgálatban évente elhelyezett igazolványos altisztek számának mintegy 40%-át teszi, a mely tekintélyes szám után ítélve joggal lehet azt állítani, hogy a posta és távirtda szolgálat az igazolványos altisztek részéről egyike a legkeresettebbnek s mint ilyen, már ebből az okból is szükséges volna a vele való behatóbb foglalkozás. Ennek dacára azonban kénytelen vagyok most e szolgálati ágon átúklani s csak épp az említett állások megjelölésére szoritkozni, mert a posta és távirtda szolgálat s különösen az a része, a melyen való működésre az igazolványos altiszteknek is tér nyílik, jelenleg épp újjászervezés alatt áll, a minnek befejezése már a legközelebbi jövőben várható s így a ma még érvényben levő s az altiszteket érdekelhető rendelkezéseknek, viszonyoknak stb. ez alkalommal való ismertetését annyival is inkább mellőzendőnek tartom, mert a posta és távirtda segédtsizti próbaszolgálatnak épp az újjászervezéssel kapcsolatos átmenetileg történt beszün-

tetése folytán, ily segéltiszti állásra üresesedések esetén a már vizsgázott s elegendő számban levő előjegyzett igazolványos altisztek nevezetnek ki.

5. Zálogházak.

a) Altiszti. hivataloszolga, gépkezelő. Utóbbi állást csak oly altiszti nyerheti el, a ki a gépkezelői vizsgát sikerrel letette.

b) Segéltiszti. 1400 kor. fizetés, 800 kor. lakpénz. A segéltisztből idővel s ha használhatóságáról tanuságot, tesz, tiszt, illetőleg becsüis és végül zálogházi főtiszt lehet, a mely utóbbi állással 2600 kor. fizetés és 1000 kor. lakpénz jár.

6. Mértékálesztítő hivatalok.

a) Hivataloszolga.

b) Hivatali segéd 2000 kor. fizetéssel és 900 kor. lakpénzzel.

7. Központi statisztikai hivatal.

a) Hivataloszolga.

8. Szabadalmi hivatal.

a) Hivataloszolga.

b) Hivatali segédtiszt.

Fizetés 1400 kor. Lakpénz 800 kor. Rendszeresítő van, s így előléptetés útján elnyerhető a hivatali tolmácsi és hivatali tisztai állás, a melyek javadalmazása 2000 kor. fizetés és 900 kor. lakpénz.

Az 1-8. pontok alatt felsorolt állások elnyeréséhez a már említett feltételeken kívül a magyar nyelv ismerete szóban és írásban, a hivatalnoki állásoknál pedig négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség szükséges.

A szerencsés szimuláns.

Közli: Bék.

A vulkanikus eredetű fürdőjéről — sajnos csak módorokelt szűnni körökben — annyira előnyösen ismert Kovásznától délkeletre és délny. a romániai határ felé nincs más ott mélyreható felfedezés, a mely nem respektálja az országhatárt sem, s átvonul sok ezer holdnyira Romániába is.

Mert még kell ebbe a félelmetesen hallgatag fenyőerdőbe behatolni, mert szerencséről beszéljen az

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műkoránál Szekeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjogyzók ingyen!

József főherceg kisjenői vadásztársasága.

Vadász konyha.

József főherceg kisjenői vadászata.

illető, ha véletlenül kitalál valamely lakott helyre s utjában medve vagy hiúz meg nem tépázta.

A fenyves kinevelését az erdélyi erdőipar részvénytársaság aknázza ki és dolgoztatja fel a modern technika minden fajta segélyével s óriási apparátussal.

Kovásznától Térrét felé egy körülbelül három kilométernyi vonalegység van, a melynek mindkét oldalán a feldolgozott óriási mennyiségű faanyag van elraktározva.

A faanyagnak a meglehetősen meredeken végződő hegyről a térréti vonalhoz való szállítatása czéljából egy körülbelül 1050—1100 méter hosszú siklóvasut szolgál, melyre a felső részen az odáig szaladó sínpárról a fával megrakott vasuti kocsit át leszelve, megrogzitva s leszállítás után Térrétre ranglerezve. A felső siklótól hegyi vasut sínpárai futnak sokhelyütt vakmerő kanyarodásban és menedékesen a rengeteg belsejébe, a hol három telepen mintegy 7—8000, különböző nemzetiségű (úgynevezett laráber) munkás foglalkozik a faanyag feldolgozásával.

Ezekon a telepeken minden fa: fából építvék a házak; a gyalogjáró fadesszka, a kocsit fűrészporthól van csinálva, sőt némely helyütt a törött ablaktáblát deszkával láttam potolni. Utolsó állomása ezen telepeknek Gyulafalva, a mely ugyszólván végvára a ezivilizációnak; ezután az irdatlan ősröngyeteg veszi át korlátlan uralmát.*

A részvénytársaság igazgatósága Brassóban székel, s a munkások here kétfetenként ott lesz kiutalva és vonaton Térrétre szállítva. Térrétre e célból egy fenyőfából készült, vasabroncsokkal körülpántolt ládát tartottak, melybe a küldött pénzt s az esetleg valamely munkás részére rendelt tárgyat betették és siklón a felsőállomásra felküldték. A társaság annyira bizott személyzetében, hogy még azt is feleslegesen tartotta, hogy a pénzküldemény őrzésére egy megbízható embert kirendelje.

Az 1900. évi november havának egyik szombatján a részvénytársaság a kovásznai állomásról 15,000 koronát készpénzt szállított a kérdéses ládában az iparvonaton a Commando-telepre, hogy a szokásos kétheti munkabér kifizetéséért.

A vonaton több munkás is utazott, a kik tudomással bírtak a pénzzsállítmányról. Az alsó siklónál a ládát feltették a sikló üres kocsijára s a felső sikló személyzetét telefonon értesítették, hogy megy a pénzes láda; mire azonban a kocsit a tetőre ért, hiányzott a láda. A személyzet még nem gondolt bűncselekményre s azt hitte, hogy a láda valami módon leesett a sikló kocsijáról. Felülről és alulról elindultak az emberek a láda keresésére; körülbelül a pálya közepé táján, a hol a sikló elég jelentékenyen görbül s emiatt lassabban haladnak a kocsik, meg is találták a ládát a menedék parton, csakhogy üresen. Feneke minden valószínűség szerint közel bezúzza üresen meredt a körülállókra. A láda mellett egy, az ottani vidék munkásai között közkeletűnek árvendő (úgynevezett hársz) nyakkendő feküdt. Ez volt az egyedüli bűnjel. Az eset a délutáni órákban szürkületkor történt.

Bokor Jakab őrmester, gyulafalvi őrsparancsnok az esetről a Commando-telepen tavaszelőn tudomást szerzett, Bogoján Dénes esendőrről azonnal a felső állomá-

hoz sietett s ott mintegy hatvan főnyi munkást, kik a pénzesládát szállító vonattal együtt utaztak a vasuti személyzettel megérkezéséig visszatartatott.

Kiderült, hogy a különböző községekből utazó munkások közül csupán Cs. J. kézdiszentkereszti lakos hiányzik, aki több társa bemondása szerint az alsó siklóállomásnál elvált tőlük és gyalog indult a felső siklóállomás felé. Az is megállapított, hogy a pénzesládát a kovásznai indóház irodájából Cs. J. vitte egy másik társával a vonatra.

A járőr értesítette az esetről a kovásznai és eszterneki őrsöket s másnap reggel Kézdiszentkeresztre ment, hogy Cs. J.-t felkeresse. Cs.-t azonban nem találta honn, neje pedig azt mondta, hogy férje szombaton Gyulafalvára ment, hogy kétbűt léret felvegye s estére várja háza. Bokor őrmester beszélgetés közben a magával hozott nyakkendőt észrevétlenül az ágyra tette s közben az asszonytól kérdezősködött, hogy az ura hogyan néz ki, milyen ruhában jár, stb. Az asszony, hogy jobban megértse magát, hol a fogasról, hol az ágyról szedte össze férje ruháit; közben a nyakraváló is kezébe került. Az asszony meglepődött s rövid idő múlva a járőrrel volt községi bírótól a pitvarban megkérdezte, hogy miképen kerülhetett férje nyakkendője az ágyra, holott azt férje szombaton hajnalban eltávozása előtt nyakára kötötte.

Megmondta ezt a bíró a járőrnek, a mely vizsout az asszonyt kikérdezte, hogy a kendő tényleg az uráé volt? Az asszony határozottan kijelentette, hogy ő azt Kézdisvásarhelyen 45 krajczárért vette az urának.

Bizonyos volt tehát, hogy Cs. J. a tettes s a fődoig most már az volt, hogy — a pénzzel együtt — mielőbb kézrekerüljön.

A Jenáki János őrmester kovásznai, Bokor Jakab őrmester gyulafalvi és Sas Ignác őrsvezető eszterneki őrsparancsnokok és három esendőrből állott járőr atkuttatta az eszterneki, zágoni és polyáni erdőket; leszállást tartott Cs. J. hízatáján éjjel nappal; egyelőre azonban eredmény nélkül.

Bizalmas forráshól annyit megtudtak, hogy Cs. J. hétfőn este 9 óra tájban, midőn a járőrök lest állottak, lopva Trifán Máté koresmájába ment s ott két üveg sört kért. Midőn Trifán megsugta neki, hogy a esendőrok keresik, a nélkül, hogy a sört kifizette volna, elszaladt. A kormáros azt vallotta, hogy Cs. J. nyakiról duzzadt tarisznya lógott; alighanem a lopott pénzzel telve.

Cs. J. öt napig távol volt s szordán este éppen akkor fogatott el a lestálló járőr által, a mikor lakásába akart oszoni. Pájdalom, sem a pénz, sem a tarisznya nem volt több nála s összesen két krajczár találtatott nála.

Cs. J. tagadott mindent s igen ügyesen védekezett. Tagadta, hogy Gyulafalván lett volna, hogy a pénzesládát a vonatra tette volna, tagadta, hogy a nyakkendő az övé lett volna; szóval tagadott mindent, dacára annak, hogy több mint 70 tanu vallott ellene. A járőr kiderítette, hogy Cs. J. a lopott pénzt Romániában lakó testvéréhez vitte s így az előkeríteni nem sikerült, Cs. J. ezzel szemben azt állította, hogy trivollétének egész idejét az Ojtoz-telepen töltötte, a hol deszkát akart vásárolni, azért tartózkodott ott buzamosabb ideig, mert utközben megbetegedett s turisznyáját egy újulási robura alatt ismeretlen egyének ellopták. Mikor Cs. Jutta, hogy tagadásával miúsem ér el, mert a járőr nyolcz napon át tartó szakadatlan nyomozás során a bizonyí-

* Tíz év előtti állapotról írok; lehet, sőt valószínű, hogy a telepek száma azóta szaporodott.

Ha fáj a feje

ne tévovázok, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmáskább migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten, Orvosok által ajánlva. Három doboznál úgy, postai szállítással.

tékok egész holmáját gyűjtötte össze Cs. bűnössége mellett, fordított a védekezés módján s elmozdított szímulált, még pedig olyan sikeresen, hogy a bíróság nyolcz hónapi vizsgálati fogság után — mint örültet — felmentette.

Néhány közkeletű szó eredete.

Agát = latin, görög achates, Achates szicíliai folyótól elnevezve, melynek partjain Plinius szerint e kö először feltaláltatott.

Akadémia: árnyas, kellemes hely Athen közelében, hol a gymnázium állt, mely utóbb szintűgy nevezetett. Ma tudósok, művészek társulatait, felsőbb iskolákat értünk alatta.

Ametiszt a görög amethystosból = nem ivó, nem ittas. E violaszínű drágakőnek a görögök azt az ért tulajdonították, hogy a részegséget csillapítja.

Bajonet francia: bajonette, eredetileg bayonette, mert 1670-ben Dél-Franciaország Bayonne városában találtatott fel.

Bál olasz, közép-latin ballare, ó-francia balker = táncolni szóból a görög ballizein után = táncolni, ugrálni; ez meg lett a görög ballein = dobálniból, mert a görögök a lapdabobás énekkel, tánczozal kapcsolatos multság volt.

Bankrót az olasz banco rottoból, banktörés, mert a fizetni nem tudó pénzváltó váltópadját nyilvánosan összetörték. rotto = ruptus: összetörli.

Bramarbus a spanyol bramar = bögni szóból. Tulajdonképp egy mult századbeli dán vígjáték szájaskodó nagyokat mondó alakjának neve.

Bureau; spanyolul buriel, eredetileg durva sötétszínű posztó, aztán azzal letakart asztal, majd íróasztal, végre írószoba, hivatal.

Budget olaszul bolgia, ó-francia bogelt, bouget = szűtyő, kis zacskó, francia bougette = iszák, innen az ó-angol bougett, bougett, új-angol: budget, latinul bulga. Mai értelme: költségvetés.

Fiaker: francia fiacre, mely szó Ménage nyelvész korában (megb. 1692-ben) kapott fel. Szent Fiacre (Fiacrius) alakja volt Páris városa St. Antoine utczabeli házáinak ismertető jelvénye (enseigne), mely házban kocsiakat lehetett bérelni Sauvagetól, ki 1650-ben szabadságot kapott nyilvános kocsik tartására.

Fiasco: olasz fiasco a latin vasculumból (palaczk). Egy olasz lap arról, hogy lett a palaczkból különösen szimbázi kudarcz, ezeket írja: Florenzben egy hírneves harlekinnel, Biancolellinek, trófiakodása abból állt, hogy kezébe volt tárgyakról mindenféle buliókás öleteket összehadart. Mindennap más-más tárggyal állt

elő, s vagy szavalt, vagy énekeszóval adta elő bohókodásait s a közönség nevette. Egyszer azonban, mikor egy ügynevezett tábori kulacsos, mely tulajdonképp szalmával befont palaczk, megjelent, mely palaczknak neve a szóban levő harlekinnak szülőföldén Bergamóban «fiasco», sehog sem sikerült neki az öbeszédével a közönséget megnevetetni. Ekkor dühösen neki szolt a fiasconak: «Te, te vagy az oka, hogy ma oly ostoba vagyok. Takarodjál.» És ezzel a vállán át ellökte a palaczkot. A közönség erre kaczagott, de a harlekin ez este mégis csak megbukott. Azóta ha valamely ez estész így járt, az lett a mondás: «Akár Biancolelli fiasója», utóbb csak «fiasco az». Más nyelvekbe e mondás, illetve szó a megbukás, balsiker értelmében ment át.

Füdüb. E szó a 17. század utolsó negyedében már előfordult. Még eddig nem igen sikerült eredetét meghatározni. Valószínű, hogy a francia fil de bois = faszilánk, forgács kifejezésből alakult.

Frak: franczia frac, fraque, eredetileg bolybos kelme, a latin floccus: bolyból, utóbb szerzetes kámsza. Majd rövid, elul kivágott kabat, ma közhasználatú díszöltözet; pedig korábban epen ennek ellenkezője volt.

Gyémánt a görög adamantos tulajdonképp: az elpusztíthatatlan, a legkeményebb vas, aczél, Theophrastus óta (K. e. 285) pedig a gyémánt neve.

Pisztoly: francia pistole, olasz pistola; valószínűleg Pistola olasz várostól vette nevét.

Redoute (latin: reductus = visszaronuló hely, rejtőző hely, zezgugos hely, mint erődítés) tulajdonképp: titkos szoba; kis elsánczolás, zárt hadi árkolás: álarczos bál, az álarcz alá rejtőzéstől.

Rozsólis a latin ros solis = nap harmatja, fűszeres pálinka, mely különösen a ros solis (harmatfű) növényből készült.

Salata az olasz salata, tulajdonképp insalata, igenév a salare, insalare = sózni, besózni igéből. Sóval, eczet s

József és Frigyes főherczegek. Kőburg Filöp herczeg.

BUTOR

kéaspénárt v. részletfisékre legújítványab: áron
EHRNREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyek ingyen. Telefon 88-59.

BUTOR

olajjal készített növénylevelek. Magának a növénynek a neve, mely e célra szolgál.

Szalama, szalmiak rövidítése a latin sal ammoniacusnak, s mely szorosan azt teszi: arról a helyről való só, hol Jupiter Ammon temploma áll; ma rövidítése alatt azt értjük: konyhasósav illó lugsóval vegyülve.

Silhouette (olv. szilüétt). A név a jelölt dologgal 1757-ből való, mely időben Etienne de Silhouette főellenőr, későbbi miniszter után, ki mindent takarékosan és szűken tudott berendezni, a túlágas takarékoságról azt szokták mondani à la Silhouette. Ez elnevezés ráragadt aztán különösen az üres fekete képekre, az árnyképekre.

Spagát, spárga, az olasz spaghetto-ból, kicsinyítettje ez az olasz spago = kötőfonálnak, drótnak, mely ered a latin sparus-ból, s ez ismét a spartum, görög spartonból = mi egy Spanyolországban honos, s gyékény-, kötélfonásra alkalmas növénynek a neve.

Toast (olvasd tóoszt) angol szó s tulajdonképi fogalma: piritott kenyér- vagy zsemleszeletek a latin «tostus» (pirított)-ból; később felköszöntés értelmével rubázták fel, mert Angliában így tartja a hagyomány, a pohárral felköszöntő ama szeletekből tett be egy darabot poharába, azt körbe bujdosztatta, s mikor a maradék visszakerült bozzá, ezt kiitta s a szeletet megette.

KÉPEINKHEZ.

József főherczeg kisjénői vadászata.

Lapunk múlt évi egyik közelebbi számában, Honrik porosz herczeg kisjénői vadászatról írván, megemlítettük, hogy a herczegnek annyira megtetszett a József főherczeg eme vaddus területén tartott vadászat és oly jól érezte magát előkelő vadásztársai körében, hogy a vendéglátó főherczeg szíves maghívására örömmel ígérte meg decemberben szándékolt újabb vadászatokon való részvételt. Ígérését be is váltotta s december 18-án már is Kisjénőn volt, hogy pár napot szenteljen a nemes és kiváló élvezetet nyújtó szórakozásnak. Az ezen alkalommal összejött illusztris társaság ezuttal csak nyulra és fácánra vadászott. S hogy ez a vadászat, a melyen Augustza főherczegnő is részt vett, mily eredményesen sikerült, élénken bizonyítja az egyik vadásznapi eredménye, a mely szerint 957 nyul, 1421 fácán és 27 fogoly került terítékre. Ilyen eredmény mellett aztán nem csoda, ha jókedvű is volt a társaság s ezt a jó kedvet, a főherczeg szívélyes, magyaros vendégszerete mellett növelte meg az is, hogy a főherczeg kedves vendégeinek a fáradságtól való megkímélése és a vadászati idő gazdaságosabb kibaszálása céljából, az erdő egyik tisztásán kitűnő vadász-konyhát állítottatott fel.

HIREK.

Adományok. A csendőrségi internátusjávára újabbtanú követező adományok folytak be: Tóth Károl István cz. őrmester és társa 10, a hegymonostori őrs gyűjtése 70; büntető törvénykönyvekért: a bodapesti kerületből 344, az aradi szárnýtól 34, a balassagyarmati szárnýtól 17 korona. Az eddigi gyűjtés eredménye 15824 k. 48 fillér.

Baleset. A Greger Jakab-féle vasútépítési vállalat egyik alkalmazottja december 27-én a déli órákban a

tolcsvai őrsön megjelenve azt panaszolta, hogy a czég által épített iparvasút munkásait a középhutai határban, a vasút építése miatt eddigi fuvarozás általi keresetüket feltő középhutai lakosok megtámadták. A panasz vétele után Derecskei Simon cz. őrmester tolcsvai őrsparancsnok Tarkány János csendőr és Hegyi József pr. csendőrrel felszerelve a helyszínre sietett, hol a panasz, miután a munkásokat senki sem zavarta, alaptalannak bizonyult. Járőr a középhutai határból őrsére bevonulandó, az elindulás előtt épen odaérkezett és Tolcsva felé haladó anyagszállító iparvonatnak egyik fával terhelt kocsijára ült. Az iparvonat Tolcsva felé haladva, utközben, az eddigi megállapítások szerint, az alkalmazottak gondatlansága folytán kisiklott és a kocsiról lezuhanó fa Derecskei Simon őrmestert maga alá tovetve agyonzúzta. A szerencsétlen véget ért őrmester hullája bírósílag felboncoltatván, 29-én Tolcsván bajtársai és a község lakosságának részvétele mellett eltemettetett.

Rablógyilkosság. Deczember 22-én éjjel a szatmármegyei Csengerbagos községben két egyén a Kaufmann-féle kocsmába betört és ott a vendéglősnét agyonszurva, Kaufmann Noé kocsmáros és annak unokáját Klein Piroskát pedig súlyosan megsebesítve, 35 korona készpénzt elrabolt. Az elvetemült gonosztevőket további kiáltásaira előszaladt szomszédok akadályozták meg, kik az elősiető lakosság zajának hallatára, az ablakon át kiugorva, elmenekültek. Az elmenekült gonosztevők utáni nyomozást Harsányi Mátyás őrmester csengeri ideiglenes járásparancsnok nagy erélyvel folytatja s remélhető, hogy fáradozásait a gonosztevők kézrekerítésének sikere fogja koronázni. A mi annyival is inkább kívánatos, mert Szatmármegyében a közbiztonsági állapotok az utóbbi időben több főbenjáró büncselekmény által megzavartattak.

KÜLÖNFÉLÉK.

A vakságról. Egy amerikai orvos egy családban öt nemzedéknél figyelt meg vakságot és ez az eset indította őt az öröklődő vakság tanulmányozására. Az öröklődő vakság okát a vakok közötti házasságokban találta. A szerint, a mint a vakság szülőről gyermekekre, vagy pedig egy nemzedék átugrásával az unokákra öröklődik, a szerző megkülönböztet közvetlenül és közvetve öröklött vakság között. — A védekezést illetőleg hangoztatja, hogy se kel hívní a vakokkal foglalkozó és érintkező személyek figyelmét a fenti körülményre és arra törekedni, hogy a vakok közötti házasságok csökkenjenek. A vakság átöröklésének megakadályozása céljából még a törvényhozást is igénybe kellene vennünk. Az öröklött vakság az összes eseteknek 5—10 százalékát képezi, kötelességünk tehát a vakság átöröklhető voltát a köz tudatba vinni. Ezzel szemben egy másik orvos 545 megfigyelt esetből azt a következtetést vontu le, hogy az egymással vérrokonságban levő teljesen egészséges családok közötti házasság minden veszély nélkül való.

Törvény a husrágaság ellen. Az egész világ jajong a nagy husrágás miatt és az élelmiszerek rohamos drágulásáért. Am milyen gyöngö a husrágaság ellen való küzdelem, ba azokra a határozatokra gondolunk, melyekkel egy francia király meghatározta, mit szabad ennie egy dorék polgárnak. Szép Fülöp idejében a legluxuriózusabb lakomadás volt dívatos. Ennek a hús nagymértékű drágulása volt a következménye és

Kérjen egy példányt a **«MŰPARI CZIKKEK ELLENŐRE»** című könyvet ingyen Lőrincz M. és Társa czégtől, Kecskemét. Sok pénzt takarít meg vele!

az, hogy a kevésbé jól asztaltak még pénzért sem igen kaphattak. Ezért adta ki Szép Fülöp 1294-ben azt a rendeletét, a mely így kezdődik: «Nagy ebédnél csak egy levest és két fogást szabad felszolgálni, rendez ebédnél pedig csak egy fogást.» Ez a törvény alkalmazásint igen jó batással lebetett, mert 1563-ban IX. Károly is ebben az eszközöz folyamadott a megint bekövetkezett büsbány megezüntetésére. «Lakodalmi, vagy ünnepi ebédnél csak bárom fogást szabad adni. És pedig: előtelt, húst vagy halat és desszertet. A tányéron csak egy darab meghatározott hússzelet lebet.» Ha valamelyik vendéglátó kijátszotta ezt a rendelkezést, úgy a lakoma résztvevői kötelesek voltak azt buszonég órán belül bejelenteni. A büntetés négy száz font volt s az összeg fele a királyi kincstárt illette, a másik felét pedig a feljelentők kapták. Ilyenformán igen jövedelmező «ipar» volt akkoriban — vendégnök lenni. Először jóllakott a nagyszerű lakomán, azután teli gyomorral elment, megtette a feljelentést és kapott kétszáz fontot. Ha a rendőrség ilyen túltengő lakomán megjelent, egyszerűen elvitte az ételeket a vendégek orra elől és ráadásul még az edényeket is. A szakácsokat pedig, a kik többet főztek a megengedettnél, először tíz fontra büntették, de ha ismételten beleestek e nagy bünbe börtönbe kerültek, a hol nem kaptak egyebet kenyérről és víznél.

A tengeri betegség az állatoknál. A tengeri betegség egyes állatoknál is képes megkinozni. Az oroszán ilyenkor folytonosan nyöszörög s igen alázatos. A majom olyannyira aggódik, hogy nevetni kell rajta. A kutya kinjában folytonosan bánykolódik és vonit. Az amerikaiaknak azért van sok bajuk a filippini szigetek lakóival, kik ellen hadakoznak, mert lovat nem bírnak oda szállítani, mivel a nagyobb rész a tengeri betegségnek áldozatul esik.

A Rotschildok. A XVIII. század elején a ma már rengeteg vagyonu Rotschild-család még ismeretlen volt. Az első ismert Rotschildnak az atyja, Anzelm kereskedő volt. Más néven Bauer Mayernak is hívták. Ennek fia, atyja óhajításához képest a rabbi-pályára készült, de egy szép napon mégis felbagyott a talmud tanulmányozásával. Átcsapott a kereskedői pályára, pénzt kölcsönzött és üzletét egy vörös czejtáblával tette észrevehetővé. A pénzület annyira föllendült, hogy Bauer Mayer letette eddigi nevét és vörös czejtáblájáról a Rotshchild nevet vette föl. Nagy befolyással volt bankbázának föllendülésére az az üzleti viszony, a melyben a bessen-kasszeli fejedelemmel állott. Ez az üzleti viszony úgy keletkezett, hogy Mayer Anzelm, a ki képzett ember volt, szabad óráiban éremtanulmányokkal foglalkozott. Miután I. Vilmos, a szemeszemes Hessian-Kasszel választófejedelem szintén ezen vedelem gyűjtője volt a ritka érmekeknek, csalibamar alkemat talált a bankár arra, hogy megismorkedjék Hessian uralkodójával. A fejedelem látta, hogy Rotshchild ügyes, szorgalmas és megbízható ember, ezért összes pénzügyi műveleteinél kikérte Rotshchild tanácsát. Midőn Hessian tartományt 1806-ban a francia csapatok elfoglalták, a menekülő hessiani fejedelem egész vagyonát Rotshchildnak adta át megőrzés végett. A fejedelem maga Csehországba menekült. Rotshchild nagy veszedelem közepett a mely veszedelemnek a francia rendőrség részéről úgy ő, mint fiai ki voltak téve — tudta megőrizni és rejte-

helyen tartani a kincseket. A francia rendőrség házkutatást tartott nála, de ő az értékeket és ezüstöket kertjének egy sarkában ásta el és csak így tudta később tulajdonosának érintetlenül visszaadni. Dalberg Károly, a rajnai szövetség éreksprimása ezért kivételkép teljes polgári és politikai jogokat adományozott neki, 1812 júniusában pedig kinevezte a frankfurti kerület választókollégiumának tagjává. Ezt a kitüntetést az öreg Rotshchild nem sokkal élte túl. Három hónappal később, 1812 szeptember 19-én megbalt, tíz gyermekét hagyva bátra, köztük őt fiut, a kik a banküzletet tovább vezették. Rotshchild Mayer Anzelm gyermekei között felosztotta Európát. Frankfurt, a törzsbely, lett az üzlet székhelye, ennek vezetője a legidősebb fiú, Anzelm Mayer. A többiek Londonban, Bécsben, Párisban és Nápolyban állítottak föl egy-egy főkelepet. Az összes üzleti szálak azonban Frankfurtban futottak össze. A család még ma is egy egységes egészet alkot, csak az a változás állott be, hogy a frankfurti székhelyet Párisba tették át.

Mártyr rendőr-kutyák. Két rendőr-kutya martirbálálárról kaptunk hírt. Az egyik eset Szentpétervárott történt, a hol egy Treff nevű kiváló rendőr-kutya, a mely már számos büneesetet derített fel, hirtelen eltűnt. Eleinte azt hitték, hogy külvárosi betörők, a kiknek nyomát szaglássza, tették el a láb alól Treffet, de később kiderült, hogy a kutyapeczér fogta el. Az nap délután ugyanis a sintér kóbor kutyákra vadászott a külső részekben és Treffet is befogta. Mivel lompos nagy eb volt és senki sem jelentkezett érte, másnap agyonlőtték. A kóbor kutyák sorsára jutott derek állatot valósággal meggyászták a rendőrségen. A másik eset Párisban történt, a hol Leót, a legbasználhatóbb rendőr-kutyák egyikét terítette le egy apas golyója. Leó és egy Princeze nevű rendőr-kutya éppen szolgálatban voltak a fortifikációkon, két biciklista rendőr kíséretében, a kik néhány méternyire mögöttük karikáztak a városnak ezen a veszedelmes területén. A kutyák idegesen szaladgáltak és egy kerítés előtt birtelen megálltak, majd sietve törtek vissza a rendőrlőz, hogy értesére adják, hogy ott valami történik. A kerítés deszkájából ugyanis egy szál ki volt basítva. A két rendőr a kutyákat betolta a nyíláson, de alig mentek tíz lépésnyire, egy beljebb lévő kerítés mögöl revolverlövésekkel fogadták őket. Látva, hogy apasokkal akadt dolguk, a rendőrök eleresztették a kutyákat láncsa, míg maguk a földre fekiüdtek, hogy takarásba helyezkedjenek a golyók elől. A kutyák nekiugrottak a kerítésnek és pár pillanat alatt átvették magukat rajta. A lövöldözés azonban egyre tartott. A kutyák nekiugrottak a lövöldöző embereknek és a jajgatás volt a jel, a miről a két rendőr tudta, hogy most már lefogták őket az állatok. Mikor a rendőrök is a helysáinra érték, látták, hogy az egyik ember menekülni akar. Nagy nehezen elfogták és visszamentek a kerítés mögé, a hol Princeze még mindig fogva tartotta a másikat. A csuklóját szeritotta rettenetes dühvel, úgy, hogy az ember már félig alétlan állt ott. Nagy meglepetésükre azonban Leó, pár lépésnyire holtan fekiült a fűvön. A másik golyó a fejébe sűrődött. Leót az az apas ölte meg, a ki Princeze tartott fogva és az állat olyan dühös volt a túrsa gyilkosára, hogy még a rendőröknek sem engedelmeskedett ezuttal, mikor rászóltak, hogy eressze el az apas kezét.

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

Ha a jelszavunk (A többi részleteitől óriási módon királyi ajándékunk. Mi a **EUFON** (többszörökül) használóképes ugyanazon áron jöhívem) adjuk részlete, mint készpénzért. —
Imezenk sem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzért vennék. Kérje **Eufon** és **Riadó** jagszékünkét és hasonlítsa össze árainkat bármilyen más részlete-üzlet árjagytárával. Azonnal észreveszi a különbséget.

SVENT LÁSZLÓ INTÉZET
Budapest, 53,
Veres Pálné-utca 16

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőségünvértelen levelekre nem válaszol, kéziratosat vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emellett olvassinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a fölvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétecsék. Épp ily módon adjuk meg az általános méltóságot előmozdító válaszokat is.

Kötes. Egyáltalán nem kötes. Kérdezzo megörparancsnokót, az majd megmutatja az örsön is meglevő ministeri rendeletet.

Sz. csendőr Topánfalva. Ha a «végállomás» egy és ugyanaz, akkor csak egy előfogatra van igényük.

Cs. J. örsv. Gálszécs. 1. Mi időjekorán közöljük a pályázatokat. Ha úgy tetszik, rendelje meg a «Budapesti Közlöny»-t 2. Ha nincs négy középosztálya, akkor altisztí minőségben nem veszik fel, hanem véglegesítés után kell altisztí vizsgát tennie.

Tudni vágyó. Csak polgári perútra fogja terelni a dolgot, a mely öné nézve aligha lehet kedvező kimenetelű, mert a körvényekben bizonyára belefoglaltatik az a kikötés, hogy a szabóbeli megállapodások érvénytelenek. Ha azonban állításainak valódiságát két tanúval igazolni képes, akkor talán emelt ér. Ajánljuk egyezkedjék valahogy ki a társasággal, mert a perkötség többet tehet ki, mint a kérdéses összeg. Máskor pedig ne üljön fel az ügyököknek. Zsoldját nem tilkhatják le.

Dunaparti öreg csendőr. Igenis köteles, azért kapja a fűtési és világitási átalányt.

Madár. Az Üllői-úton van. Napi 2 kor. 30 fillértől fölfelé.

9999. Kötelessége. Ne magyarazzák erőnek erejével félre a szolgálati utasítást.

T. örmester Bata. Damjanich-utca 14. sz. I. om.

P. örm. Körösladány. Magától értetődik, hogy kiarthatja a felhívást.

Dunamelléki örs. Nem, mert három évre kötelezte magát.

9999. Ha a válás még nincs kimondva, a férj nevét viseli. A tartásdíjat és annak mérvét mindenkor a bíróság állapítja meg.

S. M. Nagyvárad. Későn vettük kézhez sorait s így nem áll módunkban Önnek a kért határidőre választ adni. Nagyon nehéz ilyen ügyekben határozott választ adni. A jó kívánságokat — ha azok észinte szívóbb jönnek — senki rossz néven nem veszi ugyan, de a jelen esetben nem tartjuk azoknak levélben tolmácsolását észszerűnek. Az előjárók nyíris tudják, melyik alárendeltjük viseltetik igaz vonzalommal irányukban, a nem közvetlen és magas rangú előjáróknak pedig csak az irhat ilyen levelet, a kit azok az urak régóta és nagyon jól ismernek és velük éveken át azoras szolgálati összeköttetésben állottak. Mi, a miunk részéről köszönjük a megemlékezést és hasonlóképen viszonzozzuk. A tízfílleres bélyeget lapunk javára elkonyveltuk. Ajánljuk, szeressen meg magának egy magyar levelezőt, a melyből a le él kulainkját s a szöveg mikénti fogalmazását megtanulhatja.

1000. B. J. Nem hiszszük, mert szabályellenes.

Kondorosy. Nem. Oszthatatlan átalányt képez, a melyből azonban a nös örsparancsnok szükségletét is fedezni koll.

Vitukozók. 1892-55 kgrnak.

J. csendőr Bellus. 1. Igen. 2. Nem; hanem máshova nem szabad menni, csak oda és vissza. 3. Szolgálati ügy.

A. A. 158. sz. örs. 1. Ugyanolyan érvénynyel bír. Forduljon levélben valamely polgári iskola igazgatójához. 2. Nem, mert az itt elöltött szolgálat után megkapta az állami ellátást. 3. Az illetékszabályzat világsan intézkedik. 4. Hogyne; feltétlenül biztos, de várja meg, mi lesz a csendőrségi nyugdíjpótlóval érről a tervről talán még nem olvasott?

Sorsjegyei nem nyertek: Toth örm., Róbert, Kovács örsv., Simon járásörm., Kiss csendőr, Molnár örm. és Molnár csendőr, örs Besztercebánya K. J., Veser örsv. és Vészto.

L. P. csendőr Felsőbánya. Nem hiszszük, hogy sikerülne, mert Ön továbbiszolgáló altisztí s így öncse abban a kedvezményben nem részesíthető.

K. J. Szerelbely 1'. Szeretjük, ha csendőreink gondolkodnak. Ön is olyan problémákon tóri a fejét, a melyek előfordulhatnak ugyan az életben, csendőri nyomozás tárgyát is képezik, de az ilyen eseteknek tárgyakása — szolgálati ügyek lévén — nem hozzánk tartozik. A szolgálati utasítás magyarázata előjár inak hatásköre lévén, forduljon oda. Mind a két eset arminősítése azonban már kizárólag az illetékes bíróság dolga, mert ugyebár Ön is tapasztalta már azt, hogy a bíróság kihágásnak minősít némelykor olyan eseteket, a melyeket a csendőr egész jóhiszeműleg büntett gyanút kezelt és vizont. A csendőrnek kötelessége egy előforitult büntényt kideríteni, a minősítés azonban mindenkor a bíróság dolga.

A. A. Levélét átsültük munkatársunknak, Vógh örm.-nak, a ki majd nyomat alatt levő cikkében ezen kérdéssel is foglalkozik.

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, idegfej, mindennemű esontbántalmak ellen kitűnő hatásúknak bizonyult szer

Ezrekre eső hálairatok bizonyítják, hogy mily kiűnő hatása van. Valódi csak oásani kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beklüldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. :: :: ::

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Legfelsőbb elhatározás.

Ö vsászári és apostoli királyi Felsége folyó évi december hó 14-én kelt legfelső kéziratával:

Hazai Samu altábornagy, m. kir. honvédelmi miniszternek a tilkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter által:

Fisli Gyula, m. kir. VI. számú esendőrkerületbeli esendőr, egy rovott multa s többször büntetett orvadászszal szemben tanusított bátor fellépéséért és eredményes löfegyver használatáért, a mely által a veszélyeztetett vidék köznyugalmlát helyre állította.

A m. kir. II. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Walther Győző, Scheip Károly, Bene Lajos, Német József, Simon Lajos, Somogyi Antal, Diósi Vazul, Táborosi Sándor járőrőrmesterek, Barth Károly őrmester, Kovács József I. Mújáth István, Kustos Imre, Major Pál, Kulesár Márton, Weber Sándor, Marosi Ferencz, Mészáros Károly, Henning János ez. őrmesterek, Kiss Andráis I. Nagy Benjamin őrsvezetők, Posztós György, Kurucz Sándor és Kern Vilmos ez. őrsvezetők, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselő választási mozgalmak ideje alatt a rend fenntartása és a személybiztonság érdekében kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Halasi Mihály, Hökkön József, Winter Antal törzsőrmesterek az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak ideje alatt az azzal összefüggésben volt irásbeli munkálatok gyors, pontos és lelkiismeretes teljesítése körül kifejtett ügybuzgalomkért.

Csanádi György ez. őrmester a múlt évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak ideje alatt a rend fenntartása és személybiztonság érdekében, nemkülönben a kolerajárvány ideje alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Szabó János ez. őrmester, a múlt évben uralgott kolerajárvány ideje alatt kifejtett önfeláldozó s fáradtságot nem ismerő tevékenységéért.

Pataki Gábor esendőr ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó, huszus és eredményes tevékenységéért és példás magaviseletéért.

Kiss Andráis őrsvezető, Pászku Akim székási lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tettesének 81 órán át nagy buzgalom, körültekintés és leleményességgel vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

A m. kir. VI. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Halász Mihály járőrőrmester és Hermann István ez. őrsvezető II-od altiszt, a Szattler Henrik alsóronoki lakos sérelmére 1910. évi október hó 6-án elkövetett rablógyilkosság tettesének nagy buzgalommal, körültekintéssel és fáradtságot nem ismerő hosszas nyomozással történt felkutatása és elfogásáért.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Lázár György őrsvezető és Szijjártó Károly esendőr, mert egy tűzvész alkalmával az égő ház padlására felmenve, majd az égő házba behatolva az ott felhalmozott nagyobbn mennyiségű ételmi- és élvezeti cikkek, egyéb tárgyak és hutorok nagy részét megmentették s mert ezen bátor és elszánt fellépésükkel az addig tetlen állboglaló lakosságnak jó példát mutattak s így azok segítségével a szélviharban dühöngő tűz továbbterjedését megakadályozták.

Kiss Gyula ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb esendőrségi szolgálati ideje alatt minden alkalommal kifejtett eredményes szolgálataért, nemkülönben a Hajdu Andráis rohodi lakos sérelmére 1905. év aug. 21-én elkövetett gyilkosság, Fettermann Jakab leveleki határbeli lakos kárára 1905. évi szeptember 23-án, Leveleki Márton leveleki lakos kárára 1906. évi január hó 7-én elkövetett lopások, Juhász György nyírbahtai határban lakó erdőőr sérelmére 1906. évi december hó 6-án elkövetett emberölés, végre Galvácsi Péter és társai játkói lakosok sérelmére elkövetett nagyobbnérvű okirathamisítás tettesének hosszabb ideig tartó, fáradtságot nem ismerő kitartással, ernyeletlen buzgalommal és szakértelemmel folytatott nyomozás során eszközölt kiderítéseért.

Jakab Pál őrsvezető, mert dr. Horváth Géza tiszalöki lakos kárára 1908. évi október 25-én elkövetett 251 K értékű ékszer, továbbá 1908. évi október hóban ugyancsak Tiszalök községben elkövetett 16 rendbeli betöréses lopás tettesét, 49,5 órán át fáradtságot nem ismerő kitartással, ernyeletlen buzgalommal és szakavatottsággal vezetett nyomozás során kiderítette, a bűnjeleket biztosította s a tetteseket az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Pál Lajos ez. őrmester, mert Horovitz Máyer rohodi lakos sérelmére elkövetett s halált okozott súlyos testi-sértéssel párosult rablás tettesét 206 óráig tartó, fáradtságot nem ismerő kitartással, leleményességgel és ernyeletlen buzgalommal folytatott ügyes és szakavatott nyomozás során, igen nehéz körülmények között kiderítette és a tettest az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Király János esendőr, Bardi Sándor, David József II., Ströbli György és Jandó István ez. őrsvezető II-od altisztek, Frank Szilveszter, Velics Cselomir, Vitális Albert és Telök János esendőr ez. őrsvezetők, Tihanyi Lajos, Csavár Salmón, Brezovszki Pál, Tatár József és Polcsin István esendőrök, Deák Mihály és Gerendi Ferencz ez. őrsvezető II-od altisztek, Thierjung Ferencz, Nija János, Keller, Péter Szék János, Erdős Lajos, Plavits György, Popovics György, Boga György és Kernicz György esendőr ez. őrsvezetők, Gombos János, Szabó Lajos II., Matika Domefer és Rosinla Akim esendőrök az országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak alkalmával kifejtett buzgó és adadó szolgálatukért.

Vas János és Zolci Mihály esendőrök az országgyűlést képviselőválasztási mozgalmak, valamint a kolerajárvány alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Villamos és gőzmozgó berendezett gyár (átváltól nem kétes álesón fiom és jó hangszert szállítani, mint **ROMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertekszőlője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbabom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. míg **Roményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve koldotik **Budapestről, Király-u. 58.** Kérem költségvetés díjtalanul. Kivétel világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszereiben és álesón. — Minden hangszereit külön-külön árjegyzék kéreandó.

Hegyi József őrmester, Sági János I. és Korda Lajos ez. őrmesterek és Békési János esendőr ez. őrsvezető a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

Boga Antal esendőr ez. őrsvezető, Papp Dániel és Maticza Demeter esendőrök, a Pászku Ákim volt székési lakos s érdméré okövetett gyilkosság tettesének 31 órán át tartott nyomozás után történt kiderítése alkalmával, járőrvezetőjüknek hathatós és odaadó támogatásáért.

A m. kir. V. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Farkas Balázs ez. őrsvezető, Malinovic József, Ivánkó Ferencz, Molnár Gyula, Pécsi Ferencz esendőr ez. őrsvezető, Varga Lajos, Kollár Gyula, Prokos István, Vatalecz Péter, Németh József I. és Hanák Mihály esendőrök azért, mert az utóbbi években a Csallóközben előfordult gyakori lopásokat alkövető vakmerő tolvajszövetkezet leplezése, a tettesek elfogása és a bűnjelek megszerzése körül, a nyomozást vezető járásörmestert buzgó és fáradhatatlan szolgálati tevékenységükkel hathatósan támogatták.

Nyugállományba helyeztetett:

1911 január 1-ével:

Lukacs Gyula, m. kir. III. számú esendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Turkeve.

Előléptettek:

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 16-ával:

Istvánffy Péter ez. őrmester, *őrmesterré*; továbbá

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 20-ával:

Jakó József, Szántó Dénes, Szarvas József, Kolecza Győző, Ivácon Mihály, Rácz János, Bedő Ferencz, Tasnádi János, Fodor Géza, Vinter György, Kádár Ferencz, Kovács Mózes II., Kósa Joáchim, Incze Sándor, Boeskor József, Kelemen Miklós, Etédi Ferencz, Konnerth Lajos, Dobos István, Bartha István, Fábian Lőrincz, Csiki Sándor, Lónyai István, Dobos József, Opra Imre, Vajda Sándor, Biró György, Stef Mihály, Csere János, Péter Ferencz, Pál István II., Erdő Mihály, Erőss Imre, Csicsér Menyhért, Jáger János, Fenics György, Somogyi András, Szalai József, Radics Sándor, Kovács Péter, Mester János, Bokor Miklós, Gyurka Mihály, Takács Zsigmond, Balog Vilmos, Dömök István, Báthori János, Fónka Péter, Doba Mihály, Ilyés Ferencz és Kuló András;

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 16-ával:

Faragó Tivadar, Biró István, Endrédi József, Dávid József, Szekeres Gábor, Tóth Ferencz, Pósa János, Gágy József, Székely Dénes, Péter Sándor és Drenyovszki Adám;

1910 december 24-ával:

Magyar Ferencz, Szűcs József, Mircsa Illés, Veres József, Korok Simon, Deák István I., Koczity Vazul, Békü János, Kiss András I., Perényi Zsigmond, Róth János, Aklán Imre, Bozsa János, Rónai János II., Paska Adam, Balzer Adolf, Pabich Erigyes, Berkes Sándor,

Miklós István, Németh Mózes, Szakács Károly, Gordná Mihály, Vághi János, Dutkon György, Makay Ferencz, Bán Péter, Lovasi Antal, Kucséra János, Pásztor József, Nagy Benjamin, Joszt János, Manhalter János, Turai Imre, Sándor Sándor, Kaincz Ferencz, Móra Mátyás, Szabó Lőrincz, Roosz Gusztáv, Lakner Antal, Szabó József III. és Jenői József;

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 1-ével:

Nagy Gábor I., Veres János, Tóth András I., Barabás István, Subics István, Keserü István, Biró István, Holtzmann István, Öcsödi Gábor, Berta József, Czizler László és Szeidl József;

1910 december 22-ével:

Varga Pap János III., Kovács István II., Hanesz Gergely, Filak Vazul, Vrana János, Markovics Horváth Mihály, Nagy Miklós I., Petőfi Mihály, Lobócz Pál, Bak Lajos, Kéki János, Szigetbi János, Török András, Kiska Pál, László János, Békési Mihály II., Golyán József, Vas József, Thoma Márton, Sebestyén Gábor, Tóth György, Gombolai János, Grinvalszky Károly és Oszoli István;

a m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 16-ával:

Veres Antal, Véghe János I., Rozner Sámuel, Egrosi György és Koszován Hugó őrsvezetők; továbbá Kovács Mihály I., V. Nagy István, Berghauer Sándor, Kincses József, Juhász Ferencz és Szűcs András;

a m. kir. V. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 12-ével:

Figler András, Pásztor Ferencz, Springenszeisz György, Nyuli István, Juhász Sándor, Soós István II., Pomothy György, Gulyás János, Turi József, Tóth József IV., Szabó János III., Polák Mátyás, Farkas Lőrincz, Mészner József, Buesis Sándor, Pass János, Vörös István, Kovács Lajos, Szennai István és Mátyás Sándor;

a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 16-ával:

Szász Dávid, Balácsi Sándor, Barta Sándor, Keroki Mihály, Balog Lajos, Páll János III., Pejer András, Szvoboda Antal, Nagy Izsák, Rend Lajos, Demeter Péter, Fancsali Elek, Márton István, Ördög Ignác, Németh József, Lakatos Albert, Albert Ferencz, Biró Sándor, Iszlai Lajos, Gyarmati István, Nagy Lajos, Jakab Miklós II., Miklós Dénes, Jáni Tivadar, Kalló János, Albert Lázár, Darvas János, Györgyi András, Szilágyi Karoly, Halász István, Szakács János, Bereczki Balázs, László Ferencz I., Szabó József I., Imecs József, Szabó Miklós, Ilyés Mihály, Bajkuj István, Pülöki József, Fejér Mihály, Gagy Ferencz és Biró Dénes; végül

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 20-ával:

Lőrincz János, Süttö Antal, Székely Gerzson, Mészáros Mihály, Kiss Sándor, Toina József, Magyar Miklós, Kerpüti Balázs, Szakál Károly, Karsai András, Stevlik József, Varga József, Bérmán János, Paraj Ágoston, German Dezső, Gyulai Antal, Rudniczai József, Szikora István, Kovács Ferencz, Komáromy József, Vass Mózes, Moza György, Szántó Tivadar, Danesház Lajos, Orosz János, Varró János, Kécsa Gábor, Vajdics György, Erdélyi János, Kupusi István, Rácz István, Zsula Ádám, Najása Imre, Vencze Vendel, Dobos Illés, Gyona Pál

Füredi László és Jakab Pál őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké*;

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
1910 december 1-ével:

Oszoli István cz. őrsvezető, *őrsvezetővé*.

Az 5 évi esendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Szögvényi Ferencz, Sztojkov Milán, Szabó György, Argus Anrél és Kiss János;

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

1910 december 24-ével:

Herbály János, Sugár Géza, Szabó Albert II., Tóth József IV., Kaprár Flórián, Bánli Sámuel, Bor Pál, Fodor Mihály, Máté György, Muresán Sámuel, Nagy Miklós II., Radikovicz Jeremiás, Szabó Gábor II., Végh Lajos, Titz József I.; végül

a m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Németh István VIII., Pocza István és Sütő István esendőrök, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur 1910 november 9-én, 134.561/V—b. szám alatt kelt rendeletével, az 1910. év folyamán a segédtisztí irodában kifejtett buzgó tevékenységükért, a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományába tartozó Wild Róbert törzsőrmesternek 200, Kóka András őrmester, Lukács Jenő és Vincz Imre cz. őrmestereknek pedig 150—150 korona pénzjutalmat adományozott.

Katonai szolgálati jel:

A III. osztályu tisztí szolgálati jellel ellátott:

Buday Gyula százados, 1910 december 10-én.

Az I. osztályu legénységí katonai szolgálati jellel ellátottak:

A m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:

Szigethi József járásőrmester, 1910 november 26-án;

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

Bleier Rezső járásőrmester, 1910 október 1-én és Marton Gyula járásőrmester, 1910 november 11-én.

A II. osztályu legénységí katonai szolgálati jellel ellátottak:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

Dobos József őrsvezető, 1910 december 1-én.

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Mihály Vilmos esendőr cz. őrsvezető, 1910 december 16-án és Dankó Pál cz. őrmester, 1910 december 18-án.

Szelejan János esendőr cz. őrsvezető, 1910 november 28-án, Gajzágó János őrsvezető, 1910 december 8-án,

Horváth Ferencz esendőr cz. őrsvezető, 1910 december 7-én, Szouts Antal cz. őrsvezető, 1910 december 11-én.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Szentmiklósi Mórta cz. őrsvezető, 1910 október 18-án, Nagy Miklós őrsvezető, 1910 november 27-én.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

Bemán János esendőr cz. őrsvezető, 1910 december 13-án, Barna András cz. őrsvezető, 1910 december 29-én, Bnftya György esendőr cz. őrsvezető, 1910 december 30-án.

A m. kir. V. számú esendőrkerület állományában:

Polak Mátys őrsvezető, 1910 december 6-án, Tóth József IV. őrsvezető, 1910 november 30-án és Kolotúr András cz. őrmester, 1910 december 2-án.

A m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:
László Antal esendőr cz. őrsvezető, 1910 november 24-én, Jancsó István cz. őrmester, 1910 november 29-én és Lénárd József esendőr cz. őrsvezető, 1910 december 12-én.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:
Szakál Károly cz. őrmester, 1910 április 6-án, Kiss András cz. őrsvezető, 1910 április 30-án, K. Nagy Sándor cz. őrsvezető, 1910 május 4-én, Bali Imre esendőr cz. őrsvezető, 1910 október 5-én, Lupán János cz. őrsvezető, 1910 november 23-án és Mészáros Gyula cz. őrsvezető, 1910 november 26-án.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:
Berlár Ferencz, Lentó József és Homicskó Mihály esendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Horváth János II. esendőr 4, Barta Mór járásőrmester, Bürger Mátys cz. őrmester, Bodnár Sándor és Fekete Ferencz esendőrök 3—3, Mészáros István cz. őrmester és Lajos Vendel esendőr cz. őrsvezető 2—2 drb 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:
Gül Ignác járásőrmester, Fejős Lajos cz. őrmester és Béndek András cz. őrsvezető 1—1 drb 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Névváltoztatások.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Skoda János esendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 november 8-án 149,756/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Sörös»-re változtatta.

Stegeranu László esendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 október 20-án 128,286/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Szilágyi»-ra változtatta.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:
Juresik Mihály esendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 november 18-án 137,581/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Ujfalvi»-ra változtatta.

Klein József esendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 november 4-én 152,481/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Kovács»-ra változtatta.

Hrehiresok György esendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 november 17-én 78,392/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Szentkirályi»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:
Tájai Sándor esendőr cz. őrsvezető, Horváth Anália-val 1910 szeptember 6-án, Kulán.

Gyurka Mihály őrsvezető, Főriss Vilma-val 1910 december 10-én, Dicsőszentmártonban.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Bedő Antal járásörmester, Kereszturi Rozáliával 1910
november 26-án, Mezőkovácsházán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Szerző Gábor ez. őrsvezető, Kis D. Irénnel 1910
október 9-én, Nagyváradon.

Stanb Ferencz csendőr ez. őrmester, Nagy Katalinnal
1910 október 2-án, Budapesten.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Olejka János csendőr ez. őrsvezető, Szabó Ilonával
1910 november 27-én, Lőrinczán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Gergely János I. ez. őrmester, Sebestyén Eszterrel
1910 november 26-án, Szekelyszentkirályon.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Pelle György csendőr ez. őrsvezető, Száv Annával
1910 november 19-én, Köröstarjában.

PALYAZATOK.

Egy őrnyi állás a pécsi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Törvénytudó lakpénz. Négy középiskolai
osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekönnyvi vizsga.
Kérvények a pécsi kir. törvénytudó elnökéhez 1911. évi január
hó 21-ig.

Egy őrnyi állás a petrozsényi kir. járásbírósnágnál. Fizetés
1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar és tót nyelv ismerete.
Négy középiskolai osztály. Telekönnyvi vizsga. Kérvények a dévai
kir. törvénytudó elnökéhez 1911. január 15-ig.

Egy őrnyi állás a kézdivásárhelyi kir. ügyészségnél. Fize-
tés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy közép-
iskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekönnyvi
vizsga. Három hónapi próbaszolgálat. Kérvények a kézdivásár-
helyi kir. ügyészséghez 1911. évi jan. hó 16-ig.

Egy őrnyi állás Bereg vármegye szolymai járási szolgabírói
biztatásánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lak-
pénz. Hat havi előzetes bírósági próbaszolgálat. Magyar nyelv
szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekönnyvi vizsga.
Kérvények Bereg vármegye főispánjához 1911. jan. 15-ig.

Életbevágó érdeke minden csendőrnek

hogy zsebben hordozható villanóslámpával magának beszerezzen

Zseblámpák árai: drb — — K 150
Nagyítóval és finomabb — — K 200
10 gyertyafényű fémmizzóval — — K 250
Pótelem 10 fillér, szénizzó 40 fillér,
fémmizzó K 120.

Zsebzivargyújtók ezer azával — K 200
Zsebzivargyújtók önműködő egy
gombnyomással — — K 300
Pótgyújtók — — — — K 500

„AITA” Budapest, Nádor-utca 11.

!! Nem fizet

postaköltséget, a bi 3 forintért rendel
egy valódi Solin-
geni hajvágó gépet
belső rugó szerke-
zettel. 3 géptípu-
sával és pótrugóval, jótállás mellett. — Megrendelhető:

Merkur Kivitelei Áruháznál, Kőbánya, Óhegy u. 5.

!! INGYEN

ugyan nem adhatok, de hihet-
len olcsón, csak 15 frt-ért adok
egy kitűnő szerkezetű és tisztán
csengő hangú, legújabb rendszerű
„Oriás” grammofont, egy évi
jótállással. Kisebb fajta most
csak 12 frt 50 kr. — Nagy dupla
lemezek, nem partie áru, a legújabb tolvételek,
1 frt 25 krajczár. Argyezék ingyen és bérmentve.

Havas Simon Bpest, Ferenciek-tér 3.
(az udvarban jobbra)

ÉLELMISZEREKET

Legtöbbször
ban szállít

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a es. és kir. hadsereg részére.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

VÁRNAY és FIA — BUDAPEST, — VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára —

könyvek, levélpapírok, újkönyvek és írószerek dus választékban.

1911. évre szóló előjegyzési naptárainkat a beérkező rendelésekhez, fel-
számítás nélkül mellékeljük. Honvédelmi miniszter ur által 10103. eln.
sz. a. elrendelt új szolgáltságok kaphatók raktárunkban.